

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Fitxer 13CIACE01

XII legislatura · tercer període · sèrie C · número ***

**Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució
Espanyola a Catalunya**

Sessió 13, dimarts 18 de juny de 2019

Presidència de l'Im. Sr. Antoni Morral i Berenguer

Sessió 13 de la CIACE

La sessió de la Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya (CIACE) s'obre a .... Presideix Antoni Morral i Berenguer, acompanyat de la vicepresidenta, Jéssica Albiach Satorres, i de la secretària, Gemma Espigares Tribó. Assisteix la Mesa el secretari general i el lletrat Ferran Domínguez Garcia.

Hi són presents els diputats Francesc de Dalmales i Thió i Gemma Geis i Carreras, pel G. P. de Junts per Catalunya; Jordi Orobitg i Solé, pel G. P. Republicà; Ferran Pedret i Santos i Alícia Romero Llano, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Marc Parés Franzi, pel G. P. de Catalunya en Comú Podem; Carles Riera Albert, pel S. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent, i Santi Rodríguez i Serra, pel S. P. del Partit Popular de Catalunya.

Assisteix/-en a aquesta sessió...

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de Neus Bonet, degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya (tram. 357-00210/12). Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya. Compareixença.

2. Compareixença de Josep Vicent Sanchis Llàcer, director de TV3, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya (tram. 357-00218/12). Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya. Compareixença.

3. Compareixença de Saül Gordillo i Bernàrdez, director de Catalunya Radio, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya (tram. 357-00219/12). Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya. Compareixença.

El president

Molt bon dia tingueu. Si us sembla, iniciem aquesta nova sessió.

Compareixença de Neus Bonet, degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya

357-00210/12

Avui, en primer lloc, compareix la degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya, la senyora Neus Bonet, qui està acompanyada de la Núria Sanjosé..., o la Núria de José, vocal també del col·legi, eh?

Moltes gràcies per ser aquí, per haver atès, diguem-ne, la petició de la comissió, doncs, en aquesta compareixença. Que, en principi, el que farem serà una primera intervenció de vostè d'uns deu minuts aproximadament. Si necessita alguna cosa més, serem generosos en aquest sentit. I després, els grups parlamentaris que són presents a la sala faran una ronda de preguntes. I que després, posteriorment, vostè les contestarà. D'acord?

Si us sembla, sense més, doncs, iniciem la sessió.

Té la paraula.

Neus Bonet i Bagant (degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya)

Moltes gràcies. Els agraeixo que hagin comptat amb l'expertesa del Deganat del Col·legi de Periodistes de Catalunya a l'hora d'analitzar la manera com es va aplicar l'article 155 de la Constitució espanyola a Catalunya. Això va ser entre els dies 28 d'octubre del 2017 i el 2 de juny del 2018. I és amb aquesta qualitat de degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya que avui comparec en aquesta comissió.

Deixin-me dir que el col·legi de periodistes és una entitat de dret públic creada per la Llei 22/1985 del Parlament de Catalunya. Actualment agrupa més de quatre mil col·legiats i col·legiades que de manera voluntària es comprometen amb el codi deontològic aprovat inicialment l'any 1992, i que hem actualitzat recentment per adequar-lo a la situació de l'exercici de la nostra professió.

La institució que represento és la impulsora del Consell de la Informació de Catalunya, que és un òrgan independent al servei de la ciutadania i que vetlla per la correcta aplicació d'aquest esmentat codi deontològic.

La institució, vostès ja ho deuen saber, és hereva de les antigues associacions provincials de la premsa, constituint-se en col·legi professional és un dels col·legis pioners a l'Estat espanyol i a Europa. I actualment, és amb diferència, la principal entitat de representació dels i les professionals que exerceixen a Catalunya.

Centrant-nos en el període objecte de la compareixença d'avui, en les setmanes immediatament anteriors, els he de dir que el col·legi de periodistes de Catalunya des del mes de setembre del 2017 fins el juny del 2018 va adoptar una posició clara i contundent, que és ser garant del lliure exercici de la professió i no posicionar-se políticament. Enteníem que, d'acord amb els nostres estatuts i amb els principis del nostre codi deontològic de la professió, era l'opció que havíem de prendre; és l'opció que hem pres sempre, abans i després d'aquell període.

Aquest principi va guiar les actuacions i posicionament, que tot seguit relataré, les setmanes abans del 155.

El 9 de setembre del 2017, quan es va produir el registre de la Guàrdia Civil a les dependències del setmanari *El Vallenc*, el col·legi es va pronunciar condemnant els registres als mitjans de comunicació i recordant que la informació i el periodisme és un dret ciutadà fonamental per a la democràcia.

És cert que alguns col·legiats es van adreçar directament al deganat demanant empara i el col·legi, òbviament, es va posar a la seva disposició.

Uns dies després jo mateixa, juntament amb els editors de premsa, de revistes, de digitals, vam presentar una queixa al síndic de greuges, al senyor Rafael Ribó, per vulneració de drets fonamentals com el de la llibertat d'expressió i el dret a la llibertat de premsa. Reclamàvem poder informar amb plena llibertat i sense coaccions.

No va ser l'única institució del país a la qual ens vam adreçar aquells dies: el mateix mes de setembre, d'acord amb la Junta de Govern que m'honoro a presidir, vaig enviar una carta al delegat del Govern espanyol a Catalunya, el senyor Enric Millo, demanant explicacions dels registres i sobretot també de les identificacions a periodistes. La carta no va tenir mai resposta.

A meitat del mes de setembre, el col·legi va emetre un comunicat en el qual dèiem textualment: «L'actual situació juridicopolítica que viu el país fa més necessari que mai recordar la necessitat de preservar un periodisme lliure d'ingerències de cap tipus, política,

judicial o policial; cap situació per excepcional que sigui ha de comportar un pas enrere en la llibertat d'expressió, un dret fonamental recollit», com vostès saben, «a la Declaració universal dels drets humans. Els professionals de la informació no poden estar subjectes a directrius de cap mena que limitin la llibertat de premsa: el dret a la informació de la ciutadania és un pilar bàsic per a la democràcia i, per aquest motiu, la feina del periodista és un servei essencial.»

Malauradament, aquest últim paràgraf el vam haver de reiterar en nombroses ocasions durant els mesos següents.

Així mateix, exigia als col·legiats respecte al codi deontològic per defensar uns mitjans de comunicació lliures, plurals i democràtics.

Durant els mesos de setembre i octubre, el col·legi es va posar a disposició dels col·legiats que necessitessin empara jurídica. Com els he explicat abans, alguns dels nostres col·legiats ens la van demanar ja des del cap de setmana en què la Guàrdia Civil va entrar a *El Vallenc*, i el col·legi també es va posar a disposició d'una col·legiada denunciada per un grup d'oficials de la Guàrdia Civil.

El dia 20 de setembre del 2017, el dia del registre a la seu de la conselleria d'Economia, vam obrir les instal·lacions fins a les dotze o fins quarts d'una de la matinada. Hi van treballar un centenar de periodistes catalans, nacionals i internacionals. Aquella mateixa nit, davant de la conselleria, qui els parla va intervenir en el programa especial que feia Catalunya Ràdio defensant l'exercici del periodisme com a garantia de les llibertats d'informació i d'expressió. Després, vaig participar en un dels programes de Catalunya Ràdio, *La nit dels ignorants*, per respondre preguntes que feia dies que plantejaven els oients, com què fa el col·legi, per a què serveix.

I és que durant tots aquells dies, de fet entre els mesos de setembre i desembre de 2017, la pressió cap al col·legi des de les xarxes socials va ser, per dir-ho amb un adjectiu amable, important.

Teníem la percepció que des d'una i altra banda de l'espectre ideològic volien que la institució es posicionés políticament, però, com he dit a l'inici, la nostra postura era ferma: havíem de ser garants del lliure exercici professional i no posicionar-nos políticament, i així ho vam fer.

El col·legi també va obrir excepcionalment les instal·lacions durant tot el cap de setmana de l'1 d'octubre per facilitar la feina dels periodistes, la majoria d'ells corresponsals estrangers.

Precisament, respecte a la feina dels periodistes, el dia 1 d'octubre, la setmana anterior ens vam queixar públicament per la intenció del Govern de la Generalitat de fer pagar per accedir

al centre de premsa que havia habilitat per a aquella ocasió. Vam dir que rebutjàvem que el Govern fes pagar per cobrir rodes de premsa i demanàvem rectificació.

En aquest període ens van arribar peticions per adherir-nos a diversos manifestos: un, impulsat per la Taula per a la Democràcia, un altre, per la Intercol·legial –no sé vostès ho saben, nosaltres pertanyem a un grup que hi ha més de cent col·legis professionals a Catalunya–, i un tercer promogut per diverses entitats i institucions agrupades sota el concepte de *societat civil gironina*. La Junta de Govern, reunida en sessió de data 27 de setembre del 2017, va acordar no sumar-se a cap d'ells i fer-ne un de propi explicant l'actuació del col·legi, defensant la llibertat d'expressió i l'exercici de l'ofici i dient que estàvem al costat de les institucions del nostre país, com no podia ser d'una altra manera.

En aquest sentit, es deia textualment: «El Col·legi de Periodistes de Catalunya, corporació de dret públic creada pel Parlament de Catalunya a través de la Llei 22/1985, vol expressa el seu suport a les institucions pròpies de Catalunya i al seu dret inalienable d'autogovern.»

Una constant durant la tardor de 2018 van ser les agressions a periodistes. Vam haver de fer fins a tres pronunciaments denunciant-les, reclamant respecte per l'exercici de la nostra feina: un, al mes de setembre; un altre, a l'octubre, i un tercer, a principis del mes de desembre.

Dos dies abans de l'1 d'octubre, fèiem un comunicat en el qual dèiem: «Cal preservar un periodisme lliure d'ingerències polítiques, judicials o policials que atemptin contra la llibertat d'expressió i d'informació.» També afegíem: «Durant aquests dies s'han recollit des del col·legi les denúncies de professionals i que s'han condemnat públicament diversos atacs a la llibertat d'expressió.»

En pronunciament del mes d'octubre, tornàvem a demanar poder exercir lliurement, i en aquesta ocasió dèiem textualment: «Els darrers dies periodistes de diversos mitjans de comunicació han estat increpats, insultats i fins i tot agredits. Entre altres fets del tot inacceptables, s'han boicotejat connexions en directe, s'han fet malbé vehicles d'una cadena de televisió, s'ha hagut d'escortar policialment un equip i també s'ha escopit a una periodista.»

També es denunciava l'actitud de membres dels cossos policials. Dèiem: «En el cas de les forces de l'ordre és especialment greu quan s'extralimiten en les seves funcions i hi ha comportaments que estan fora de la legalitat. És per això que hem fet arribar al delegat del Govern espanyol de Catalunya la nostra repulsa a tot comportament violent o que persegueixi limitar la llibertat d'expressió.» Novament, recordàvem que la llibertat de premsa és un dret fonamental i un dels pilars de qualsevol democràcia.

Especialment contundent va ser el manifest que vam fer el 4 de desembre de 2017 per exigir respecte i llibertat a la feina de tots els professionals dels mitjans de comunicació, i que segurament recordaran perquè va aplegar a la seu del col·legi a Barcelona professionals de la major part de mitjans de comunicació catalans. En el manifest fèiem tres peticions: una, a tota la ciutadania a respectar la feina dels professionals de la informació, recordàvem que la independència periodística no pot estar amenaçada per cap coacció ni agressió. Dues, als professionals i als mitjans de comunicació a exercir l'ofici amb la responsabilitat pròpia d'un moment com el que es vivia, sempre sota les directrius del codi deontològic. I tres, a les autoritats públiques a garantir i a assegurar la protecció dels professionals que exerceixen el periodisme.

També demanàvem no estar sotmesos a pressions en l'exercici de la nostra professió amb tres peticions concretes: la primera, exigíem exercir i preservar un periodisme lliure d'ingerències polítiques, judicials o policials que atemptessin contra la llibertat d'expressió i d'informació. La segona, demanàvem respecte per la feina que fem els periodistes tant dels mitjans públics com privats. Dèiem que no podíem estar subjectes a directrius ni a amenaces de cap mena que limitessin la llibertat d'informació. I la tercera, reclamàvem a les autoritats públiques que garantissin els drets a la llibertat d'expressió i d'informació i que permetessin als periodistes exercir amb aquesta llibertat el periodisme. I finalment, tornàvem a insistir en que el dret a la informació de la ciutadania és un pilar bàsic per a la democràcia i la nostra, una feina de servei essencial.

Dèiem, un cop més, que només una informació professional i responsable compromesa amb el codi deontològic i lliure d'agressions i pressions és la garantia d'independència i de pluralitat.

L'aplicació de l'article 155. El dia 2 de novembre de 2017, vaig convocar una junta general extraordinària per tractar el posicionament del col·legi davant una possible aplicació d'aquest article de la Constitució espanyola. En aquell moment ens preocupaven especialment tres aspectes: un, la possible intervenció dels mitjans públics de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals; dos, constatàvem que en el sector de les publicacions hi havia una gran preocupació per si el 155 dificultaria el cobrament de subvencions als mitjans que estaven compromeses, i tres, teníem incerteses sobre el cobrament d'una subvenció que el Govern de la Generalitat ens havia atorgat al mateix col·legi de periodistes –és l'única subvenció que rebem i és per a activitats del centre de formació als periodistes aturats.

Respecte a la possible intervenció dels mitjans de la corporació catalana, el dia 21 d'octubre, el col·legi va emetre un comunicat condemnant enèrgicament aquesta possibilitat. I en el text dèiem que seria «un atac directe sense precedents a la democràcia i a la llibertat

d'expressió, un dret fonamental recollit a la Declaració universal dels drets humans». I a més «qüestionària de manera intolerable i inadmissible la professionalitat de TV3 i Catalunya Ràdio». A més, consideràvem que la intervenció de TV3 i Catalunya Ràdio seria també una vulneració del dret a la informació, un pilar bàsic per a la democràcia, ja que aquests mitjans són punt de referència informativa inequívocs per la societat catalana.

Reiteràvem, que ja n'havíem alertat feia unes setmanes abans, que cap situació per excepcional que fos havia de comportar un pas enrere en la llibertat d'expressió i d'informació.

Els he de dir que de les tres preocupacions que els he explicat que teníem davant la possible aplicació del 155 cap d'elles es va acabar materialitzant: no es va intervenir, com vostès saben, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, i no ens va arribar cap queixar de cap col·legiat d'aquests mitjans sobre vulneracions en l'exercici professional durant el període de vigència del 155.

Tampoc teníem constància que cap professional ni mitjà de comunicació en el sentit de no haver cobrat les subvencions que tenia compromeses. I finalment, el col·legi va cobrar també la subvenció que la Generalitat li havia concedit.

La relació del Col·legi de Periodistes de Catalunya amb les institucions del país durant el període de vigència del 155 va ser l'habitual. He triat quatre exemples com a mostra. El 28 de novembre de 2017, ens pronunciàvem públicament sobre el dictamen de la Junta Electoral Central de prohibir a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals l'ús d'expressions com «consellers empresonats» o la «llista del president», o no admetre que es parli de «consellers o president» durant la campanya electoral...

Fitxer 02

per les eleccions autonòmiques del mes de desembre. La nostra lluita per preservar l'exercici del periodisme de les ingerències polítiques, durant els períodes electorals, crec que vostès saben que és històrica, i, per això, en el mateix comunicat dèiem: «Una vegada més des del Col·legi de Periodistes, es demana als membres de la JEC –de la Junta Electoral Central–, i, als polítics, més respecte per la feina dels periodistes i menys marcar les pautes sobre com s'ha d'informar.»

Un altre exemple de normalitat en la relació institucional del col·legi durant el període d'aplicació del 155, aquells mesos es van celebrar esmorzars *off the record* amb representats de diversos grups parlamentaris –també una mica per copsar com es vivia en

l'àmbit polític, concretament–, amb els senyors Xavier Domènech, Miquel Iceta, Benet Salellas, Pere Aragonès, i les senyores Inés Arrimadas i Elsa Artadi.

Un tercer exemple de la normalitat amb la qual es treballava, en aquest cas, amb la Generalitat, és que al mes de març, el Col·legi de Periodistes, el Sindicat de Periodistes de Catalunya, el cap del cos de Mossos d'Esquadra –en aquell moment el comissari Ferran López–, i l'Àrea de Comunicació de Mossos, ens vam reunir per actualitzar protocols de seguretat en la relació entre periodistes i cos policial, sobretot a les manifestacions, on sempre, com saben, hi ha tensions.

I finalment, un últim exemple: el 16 de maig de 2018, el col·legi protestava pel fet que es vetés l'entrada als mitjans privats a l'acte d'investidura del 131è president de la Generalitat. Novament, insistíem en la defensa del dret a la informació de la ciutadania com a pilar bàsic per a la democràcia i en l'exercici del periodisme com a feina de servei essencial. Una idea que, com han vist, va ser una constant durant tot el període que avui analitzem. Novament, en la protesta pel format de l'acta d'investidura del 131è president, reclamàvem a les autoritats públiques que garantissin els drets a la llibertat d'expressió i d'informació i que permetessin als periodistes exercir amb aquesta llibertat el periodisme.

Finalment, també, vull deixar constància que durant aquest període, i abans i després, han pogut fer ús de les nostres instal·lacions totes aquelles persones, entitats i institucions que ho han volgut, fossin quines fossin les seves idees.

I, acabo, si a vostès els sembla, com he començat, agraint que hagin comptat amb la nostra expertesa i amb el desig i el prec que ho facin sempre que l'activitat parlamentària, legislativa, de control, tracti sobre qüestions relacionades amb l'exercici de la professió periodística. No els negaré que ens va sorprendre molt ser convocats en aquesta Comissió d'Investigació, i, en canvi, no hem estat mai convocats a la de reforma de la Llei de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, quan fa més de vint anys que venim fent propostes al respecte.

Moltes gràcies, i quedo a la seva disposició.

El president

Moltes gràcies, senyora Bonet. Ara és el torn dels grups parlamentaris. En primer lloc, Catalunya en Comú Podem, el senyor Marc Parés.

Marc Parés Franzí

Gràcies, president. Bon dia, a la senyora Bonet. I gràcies per comparèixer. Per part del nostre grup parlamentari, com deia, doncs, agrair-li la compareixença, agrair-li el detall de l'exposició que ha fet, i constatar algunes qüestions, no? És a dir, si bé durant l'aplicació de

l'article 155, que és l'objecte d'aquesta comissió, doncs, vostè ens ha expressat que es va poder treballar amb normalitat durant aquest període. I que, doncs, finalment, tot i els temors que molts teníem, l'aplicació de l'article 155 no va afectar els mitjans públics, tot i que fa afectar moltíssims altres àmbits, entre ells, aquesta mateixa cambra, no? I, per tant, vostè ha dit, doncs, que es va poder treballar amb normalitat; que no van tenir queixes dels professionals dels mitjans públics, no?, durant aquest període. Més enllà d'això, jo crec que el que vostè ha expressat durant la seva exposició és que, independentment del fet concret de com es va aplicar l'article 155 sobre els mitjans públics, la situació que hem viscut al país durant aquests darrers anys ha portat, no?, una sèrie de situacions permanents o molt constants en què l'exercici del periodisme no s'ha pogut exercir amb total normalitat, entre moltes altres qüestions, no només el periodisme, sinó el dret a la manifestació i molts altres drets civils i polítics que han estat vulnerats.

Per tant, agrair-los la seva feina posant-se a disposició, doncs, del col·lectiu dels i les periodistes, perquè poguessin exercir les seves funcions durant tot aquest període; lamentar la vulneració de drets que s'han produït en els darrers anys. És a dir, vostè ha estat parlant, no?, doncs, d'agressions a periodistes –per tant, fets molts lamentables–, inclús per part de cossos policials. Per tant, aquest és un altre element que crec que és important que aquesta comissió posi sobre la taula. I s'ha referit, en la seva intervenció, en nombroses ocasions, a la necessitat, doncs, de garantir un periodisme lliure d'ingerències policials i polítiques. I, per tant, un element de preocupació, que en una democràcia, no?, doncs, hem haguem de preocupar de forma tan reiterada i haguem de veure vulnerats reiteradament alguns d'aquests drets.

Per part nostra, més a nivell de concreció, algunes de les preguntes que teníem plantejades entenem que ja han estat respostes en la seva intervenció, no?, perquè volíem preguntar-li justament si hi havia hagut queixes, doncs, per part de professionals dels mitjans públics durant l'aplicació del 155. Vostè ens ha dit que no. Sí que ens agradaria si ens poguéu valorar també, doncs, el tracte informatiu durant tot aquest període, no? És a dir, com els mitjans públics vostè entén que van tractar la informació durant l'aplicació del 155, no? És a dir, perquè, des d'una perspectiva potser més subjectiva, si van detectar alguns possibles indicis que..., perquè una cosa és que no s'apliqui el 155, i una altra cosa és la pressió de la que vostè també parlava, no? És a dir, en un context de l'elevada pressió sobre els professionals i sobre el conjunt de la societat, doncs, si vostès van detectar també que això poguéu afectar –tot i que no directament, sí que indirectament– la cobertura informativa durant l'aplicació del 155.

Lamentar també la ingerència que sí que s'ha manifestat i que es continua manifestant. Vostè ha parlat de les eleccions del 21 de desembre, no? Per tant, la ingerència sobre els

mitjans durant campanyes electorals i, per tant, ho hem viscut en aquesta darrera campanya electoral, també. I, per tant, també, doncs, si pogués fer una valoració de com s'està incidint sobre la professió del periodisme en les campanyes electorals de forma cada cop més clara, més incisiva. I, per tant, si ens pogués valorar també, tot i que no és objecte específic d'aquesta comissió, però que crec que entenc que forma part del context polític en el qual ens trobem, i que vostè també hi ha fet referència per a altres campanyes, doncs, en aquesta darrera campanya electoral, com valoraria també la ingerència de la Junta Electoral sobre la seva professió.

Res més. Agrair-li de nou, doncs, tota la seva tasca. I esperem, doncs, que aquesta cambra els pugui convidar no només per aquesta comissió, sinó també per aquelles en les quals es tracten temes específics de la seva professió.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Parés. No he mencionat abans, els grups parlamentaris com a màxim deu minuts per fer les vostres preguntes. D'acord? Tal com fem habitualment. Per part del Grup Parlamentari de Crida Constituent, el senyor diputat Carles Riera.

Carles Riera Albert

Gràcies, president. Bé, bon dia. Moltes gràcies per la seva compareixença, i vagi per endavant també el nostre reconeixement i el nostre agraïment per la seva tasca i per la que durant aquell període, doncs, el col·legi va desenvolupar i va realitzar, entenent que fent tot el possible per tal de garantir els principis de llibertat d'expressió i de llibertat d'informació, no?

I, efectivament, d'això és del que voldríem parlar o, si és possible, aprofundir encara una mica més després de la seva exposició: d'independència dels mitjans de comunicació, de llibertat d'expressió i d'informació i de premsa i de pluralisme. I, realment, escatir, aprofundir, si durant aquell període aquests principis fonamentals, no?, en qualsevol democràcia, van ser vulnerats o van ser limitats o van ser intervinguts per part de l'Estat, de les diferents institucions de l'Estat, de forma directa o indirecta, per la via de la intervenció i de la ingerència directa, per la via de l'amenaça, per la via de la coacció, per la via de la coerció. Ens agradaria, diguéssim, que poguéssim posar mots precisos, no?, o paraules precises, als esdeveniments d'aquells dies.

Realment vostè considera, o el col·legi considera que, per part de l'Estat espanyol, les institucions de l'Estat, els cossos policials, de forma directa o indirecta, per ingerència, intervenció directa o per via d'amenaça o coacció, es van produir limitacions, alteracions o

vulneracions, o coercions, a la independència dels mitjans de comunicació, la llibertat d'expressió, informació i premsa, i el pluralisme? Per exemple, ens consta que es van tancar pàgines web, es van tancar moltes pàgines web, va haver-hi intervencions directes sobre mitjans de comunicació de naturalesa digital, etcètera.

Derivat d'això –derivat d'això–, la nostra consideració al que va succeir aquells dies i que, en certa mesura, no ha deixat de succeir a altres nivells o en altres rangs, no?, es va produir una situació d'excepcionalitat, una situació d'excepció en què la raó d'estat, el principi d'estat, la seguretat de l'Estat sembla que es va imposar sobre drets civils i polítics fonamentals, com, entre d'altres, el dret a la informació i el lliure exercici del periodisme.

Ens agradaria saber si, des del punt de vista del Col·legi d'Advocats, vostès comparteixen aquesta visió: que durant aquell període es va produir una situació d'excepcionalitat o, més ben dit, d'excepció, en què l'Estat es va permetre el luxe, amb tota mena d'impunitat, de limitar o regular drets fonamentals com, per exemple, els drets a la informació o al lliure exercici del periodisme. I el que ens preocupa és si, a més, això es va fer amb impunitat. Per tant, el que també voldríem saber, des del punt de vista del col·legi, de la institució que vostè representa, és si l'Estat n'ha sortit impune, d'això; si hi ha hagut conseqüències judicials; si hi ha hagut conseqüències d'alguna mena que defensin els drets del periodisme, de la llibertat d'expressió i d'informació, davant d'aquests excessos de l'Estat, propis d'una situació d'excepció. És a dir, una situació que, també, a més, es duu a terme per part de l'Estat sense que tingui uns avals legislatius o normatius o sense que hi hagi unes decisions per part de les institucions de l'Estat explícites en aquest sentit, sense que hi hagi un posicionament del Congrés, etcètera.

Per tant, aquesta barreja d'excepcionalitat i d'impunitat, des del punt de vista del col·legi, vostès consideren que l'exercici del periodisme i de la informació està ben defensat, està garantit? En futures ocasions o en futurs escenaris comparables podem dir que la llibertat d'expressió i de premsa d'informació està absolutament garantida, blindada i que està lliure d'ingerències de l'Estat? Ho dic perquè a nosaltres ens preocupa que aquestes actuacions no han tingut –que sapiguem– conseqüències en contra de l'Estat, és a dir, hi ha hagut impunitat. Hi ha hagut una excepcionalitat que s'ha traduït en impunitat, no? I, per tant, vol dir que això, que aquests abusos i aquestes vulneracions estan avalades després pels fets. És a dir, semblaria que l'Estat té carta blanca per, en situacions comparables, actuar d'aquesta manera. Que aquest és un tema de fons que sempre ens preocupa en aquesta comissió. És que quan l'Estat se sent, per la raó que sigui, amenaçat o vulnerable, pot impunement limitar i regular drets? En el cas dels mitjans de comunicació, vostè pensa que això ha passat? Es resguarda que això torni a passar? Aquesta és la preocupació,

diguéssim, que voldríem compartir amb vostès, i quin punt de vista en tenen vostès des del punt de vista del col·legi.

I, per últim, una conseqüència indirecta d'aquest tipus de repressió, és un objectiu fonamental, és un dels objectius explícits, però n'és una conseqüència directa, és l'exercici de l'autocensura, no? És a dir, la repressió actua per intervenció directa i per amenaça o avís, no? Vostè creu que tenim un perill o un risc d'autocensura? Ja sé que és una resposta molt difícil de fer, eh?, objectivament. Però, vostès creuen que hi ha un risc d'autocensura? I, en tot cas, des d'una institució com el col·legi, es pot contribuir, hi ha mitjans, hi ha instruments per tal d'intentar protegir els informadors i les informadores, donar-los suport de tal manera que aquesta autocensura no tingui èxit?

Moltes gràcies.

El president

...Republicà, la Gemma Espigares.

Gemma Espigares Tribó

Gràcies, president. Bon dia. I agrair-los que estiguin aquí amb nosaltres. De fet, quan aquesta comissió va començar els seus treballs, una de les primeres coses que vam posar damunt la taula va ser com la proposta d'aplicació del 155 que es portava al Senat incloïa també la intervenció directa del Govern espanyol al control dels mitjans de TV3, de Catalunya Ràdio i de l'Agència Catalana de Notícies, i com semblava que la premsa anunciava que la línia vermella per al PSOE era justament la intervenció dels mitjans de comunicació. Per tant, donava un xec en blanc, donava carta blanca a una interpretació molt poc rigorosa de l'aplicació del 155, exceptuant que no s'intervingués en la part dels mitjans de comunicació i, per tant, que en l'aprovació del Senat deixava els mitjans fora d'aquesta intervenció. Malgrat això, el que hem vist és algunes de les coses que vostès han constatat. I, de fet, en declaracions seves, i que avui les ha repetit, deia que els professionals no podien estar subjectes a directrius que limitessin la llibertat de premsa. Malgrat aquesta intervenció, que compartim totalment,

Fitxer 13CIACE03

...hem vist ingerències, hem vist el que el diputat que m'ha precedit o intuïm que en alguns casos pot haver afectat en una autocensura, que és una cosa que li volem preguntar: si al final el que pretenien, que era que la por ens envaís totes les nostres decisions a nivell polític, a nivell periodístic en tots els àmbits, si això ha pogut afectar o no. Però hem vist un

atac a la democràcia sense precedents vistos abans. I hem vist com es posaven en dubte professionals quan no agradava la tasca.

I això en un moment determinat ens pot passar a tots, que no ens agradi un titular, però una cosa és que no ens agradi i l'altra que el respectem. I en aquest Parlament la independència periodística es posa en dubte setmana sí, setmana també. I tenim un grup... Que, a més a més, no els haurà sobtat veure que dels grups parlamentaris que som en aquest Parlament n'hi ha tres que decideixen no venir i que estan..., no convidats, que formen part d'aquesta comissió: dos d'ells hi renunciaven des del primer dia, que són Ciutadans i són el PSC-PSOE, i el PP en forma part, però no hi ha participat mai. Els ho dic perquè per nosaltres ja és com normal que no hi siguin, perquè no han vingut mai, però per la gent que ve normalment ens ho pregunta.

D'algun dels grups no ens sorprèn perquè l'*acoso y derribo* que utilitza Ciudadanos contra qualsevol element periodístic de la televisió pública catalana és ingent, és cada setmana, com deia. Però, en canvi, d'un grup com el Partit Socialista, doncs, el que esperaríem és que vingués, que expliqués quins són els motius que els dur a prendre algunes decisions a Espanya i que, com a mínim, volguessin conèixer la realitat del que estem vivint en aquest país per part de tots vostès. En lloc d'això, doncs, no venen i el que fan és atacar-los contínuament.

I deia que ens passa a tots, eh? De fet, recordo a la comissió de la «corpo» una diputada dels comuns qüestionant si el debat... –perdó–, si el judici havia de retransmetre's o no pel 3/24. Això també és posar en dubte la independència periodística. Entenc que vostès tenen la línia editorial i que, en tot cas, en un moment de país en què hi ha una situació com aquesta, doncs, òbviament que s'havia de retransmetre i s'havia de donar sortida a això. Per tant, preguntar-los per aquesta vulneració i aquest atac constant que viuen, i que també els diputats que m'han precedit han posat damunt la taula.

I finalment, perquè comentava el tema de que els ha sobtat que se'ls cités a la comissió del 155: en tot cas, venen com a experts, no com a testimonis; per tant, venen a explicar-nos el seu punt de vista.

I comentar-los que el Grup d'Esquerra Republicana ha proposat també que vinguin a la ponència de llei de la corporació, que era el que demanava, i que potser –els avanço– que el 9 de juliol, en principi, està previst que puguin venir. Per tant, òbviament, també en aquest sentit se'ls convidarà a venir en una cosa que els afecta i que entenem que no podria ser d'altra manera que no vinguessin. Però en una cosa i en l'altra, en totes.

I en aquesta comissió justament el que hem intentat és no només que vingui l'ampli espectre polític, malgrat n'hi ha hagut que han rebutjat la invitació –i acabo, president–

sistemàticament. No la invitació, perquè justament hi havia personatges del PP que sí que eren citats aquí com a testimonis i, per tant, enteníem que tenien l'obligació de venir, i en tot cas, vostès eren experts. Però també de l'àmbit esportiu, de les associacions, de tots aquells àmbits que entenem que es van veure vulnerats la seva capacitat de decisió amb el 155.

Gràcies, president.

El president

Gràcies, diputada. Ara, en nom de Junts per Catalunya, té la paraula en Francesc Dalmases.

Francesc de Dalmases i Thió

Moltes gràcies, president. Gràcies al col·legi de periodistes, a través de la seva degana i de la vocal que ens acompanyeu avui.

Efectivament, estem parlant de drets fonamentals. Quan parlem de llibertat d'expressió o quan parlem de llibertat de premsa són drets –com tots, però potser aquests especialment– que són un índex de qualitat democràtica. Per tant, quan estem parlant de la seva afectació, vol dir que alguna cosa greu està passant. Encara més en els mitjans públics, que diríem que en una democràcia estandarditzada és allò que s'hauria de preservar i que hauria de ser exemple per a la resta de mitjans.

Si em permet, tot i que sé que ens entenem, diferim una mica, nosaltres creiem i defensem que sí que van fer política, van fer molt bona política. És a dir, quan hi han grups i forces parlamentàries i fins i tot un govern estatal que el que vol és incidir i manipular mitjans públics, vostès es mobilitzen en la defensa d'aquests mitjans públics, entenem que sí que estan fent política. Al capdavant, tot allò que fem és política i creiem que han fet molt bona política en aquest sentit.

I, efectivament, aquesta és la comissió d'investigació del 155, però quan parlem en el camp dels professionals de la comunicació i en el camp dels mitjans de comunicació, diríem que la... *(veus de fons)* No faré cap broma Vicent, cap ni una.

Quan parlem de l'aplicació del 155, diríem que va ser el punt àlgid en el que van estar en perill, i vam veure unes imatges que ja hauríem volgut superades i que mai ens pensàvem que tornàriem a veure, com són cossos i forces de seguretat entrant a dintre de mitjans, atemorint no només per l'acció que feien, sinó pel que implicava aquesta imatge i d'exemple a la resta de mitjans. Nosaltres no deslliguem aquesta acció de tota una pèrdua de drets i de llibertats que es produeix arreu de l'Estat. Ens preocupa especialment a les Illes Balears, que en un cas d'investigació periodística es van demanar els telèfons mòbils d'alguns professionals periodistes i es van requerir les seves fonts. Per tant, no ho volíem circumscriure només a Catalunya; nosaltres insistim molt des del nostre grup que quan es

produeix una conculcació de drets en un punt específic de l'Estat, finalment això acaba fent taca d'oli i acaba produint-se a tot l'Estat.

També en el cas de la feina dels professionals del periodisme, dèiem que l'aplicació del 155 va significar un punt àlgid, però que ja venia d'abans i que es continua produint ara. És a dir, si en cap democràcia no està garantida la llibertat de premsa –i aquesta és una màxima que ens hem d'aplicar sempre–, encara més en una situació d'excepcionalitat democràtica com la que vivim.

Ho parlo i ho personalitzo una mica, si m'ho permeten, perquè abans de l'aplicació del 155 i durant el mes de setembre, aquest diputat formava part de la Junta de Govern del grup de periodistes Ramon Barnils, que com sabeu vam estar activament treballant i activant-nos pel que podia significar allò que ja prevèiem que podia passar. De fet, el 21 de setembre del 17, vam fer una convocatòria precisament davant del col·legi de periodistes en la qual ens vam reunir més de tres-cents professionals de mitjans públics i privats, i en aquell moment –hi insisteixo–, 21 de setembre del 17, fèiem una crida a favor de la llibertat de premsa. I el que vam denunciar és el fet de la situació excepcional que els periodistes catalans vam patir la setmana passada amb escorcolls a redaccions, identificacions i coaccions a periodistes i notificacions judicials a mitjans de comunicació per haver publicat publicitat de l'1 d'octubre, que és un fet que en aquell moment ens havia saltat totes les alarmes i que ens convidaven gent molt diversa... Recordo que el manifest en aquell moment –un manifest, per cert, que abans l'heu esmentat, però que també en aquell moment va decidir que potser el col·legi no s'hi havia d'adherir, per bé que hi havia diferents organitzacions que sí que ho van fer– era a favor de la llibertat d'expressió i del conjunt de llibertat de drets.

De fet, com us deia, el vam promoure des del Grup de Periodistes Ramon Barnils, però juntament amb l'Associació de Mitjans d'Informació i Comunicació, l'AMIC, l'APPEC, l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català, SomAtents, el Sindicat de Periodistes, el Sindicat de la Imatge, l'Associació Catalana de Premsa Comarcal i el Col·legi de Publicitaris i Relacions Públiques de Catalunya.

El manifest amb només cinc dies va aconseguir cinc mil adhesions; per tant, ja es preveia, ja hi havia un ambient de que la professió podia estar..., es podia veure previsiblement afectada no només a través dels mitjans, sinó sobretot a través dels professionals.

Però com que ens centrem específicament en aquesta comissió en el que és l'aplicació del 155 i com ha afectat, i avui ens preocupen especialment els mitjans públics d'aquest país, que, com sabeu, són de control parlamentari, per això comptarem també amb la vostra opinió quan acabem de parlar com els projectem cap al futur, com els imaginem.

De fet, hi han diferents estudis del CEO que ens demostren que és encertada la percepció que tenim alguns des de fa temps pel que fa a la pluralitat, a la professionalitat d'aquests mitjans. De fet, alguns tenim la sospita –no sé si molt o poc fonamentada– que es descarta la intervenció en aquell moment dels mitjans públics perquè la percepció és que hauria estat extremament difícil tenint en compte la qualitat, la força i la determinació dels professionals que en formen part. Això després en parlarem amb el seu director, que també compareixerà. Però, en tot cas, aquest reconeixement als professionals, que malgrat les dificultats, es van mantenir al seu lloc i van fer una feina que és destacable abans, durant i després d'aquesta aplicació.

En tot cas, com a col·legi, quan vostès senten professionals, senten formacions polítiques que parlen de manipulació i adoctrinament constant, quina és la vostra opinió, si és que la teniu formada sobre aquesta qüestió.

Quina opinió us mereix el fet que diferents partits polítics que poden tenir una representació més minsa a Catalunya, però que a l'estat són importants, segueixen defensant l'aplicació del 155 i demanen contínuament incloure els mitjans de la corporació?

Considerem des del col·legi que malgrat que aquella aplicació del 155 no va incloure els mitjans de la corporació va tenir afectació? I quina?

En aquest sentit, quan vosaltres veieu que professionals que es dediquen a l'administració o a la direcció de mitjans estan acusats encara en aquests moments per organització criminal, quina opinió us mereix?

Finalment, i acostant-nos una mica a un tema que ha planat aquí, quan heu vist la cobertura que s'ha fet de la campanya del 21 de desembre i respecte a campanyes anteriors, us ha semblat igual, molt diferent? Quan heu vist que no només la clàssica denúncia del sistema de blocs electorals, s'hi ha introduït també la censura d'algunes expressions com «exiliats» o «presos polítics», com a col·legi què us ha semblat?

Heu parlat de les agressions a periodistes, com a col·legi n'heu fet seguiment? Sabeu en quina situació està? Doneu cobertura?

I finalment sí, sobre el tema de l'autocensura, que n'hem parlat, a nosaltres ens han preocupat alguns exemples. No sabíem si ubicar-los directament a la qüestió d'autocensura, però el fet de no publicar en un debat o no emetre la declaració del minut final que havia fet un dels candidats a les europees –que no té més importància ni menys, perquè finalment va acabar recollint 1 milió de vots a Catalunya–, es decidís de no emetre aquest missatge, vosaltres en vau fer cap valoració? Això pel que fa als mitjans públics, però els mitjans privats, suposo que com a col·legi feu una vinculació entre el que és la precarització de

molts dels professionals en l'àmbit privat i el que és l'autocensura. És a dir, si la precarietat té moltes cares, una de les més dolentes i una de les més complicades és que finalment pots acabar fent passar la professió i la professionalitat..., pots fer passar per sobre la seguretat de la feina.

Res més. Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat Dalmases. Si vol contestar, senyora Bonet, les preguntes que els grups parlamentaris han fet.

Neus Bonet i Bagant

Sí, començo una miqueta –si em deixo alguna cosa, ja m'ho demanaran– per dir-los que el col·legi de periodistes és de col·legiació voluntària; per tant, s'hi apunta qui vol.

Després, no som una entitat que tinguem estructura per poder actuar d'ofici com moltes de les preguntes de vostès, senyors i senyores diputades ens feien. No podem actuar d'ofici. I tampoc tenim estructura per fer determinades anàlisis; el que sí podem fer és atendre els nostres col·legiats, que és el que en la intervenció que m'ha precedit els he estat explicant.

Llavors, per temes. Valoració de les ingerències de la Junta Electoral Central: cada vegada que hi ha una convocatòria electoral, fem les mateixes queixes, per tant, molta part de la classe política es posa de perfil, perquè els blocs que ens diuen com hem d'informar i en quin ordre i quin minutatge constrenyen la feina del periodisme d'una manera increïble.

Una de les qüestions que més ha planat és l'exercici de l'autocensura: mirin, jo he atès moltes trucades de molts dels col·legiats, i companys de junta també que treballen en diferents mitjans –la junta està representada amb gent que treballa a digitals, a diaris de paper imprès, a mitjans públics, mitjans privats, etcètera–, sí que hi havia una mica aquesta prevenció de si ens havíem d'autocensurar, si havíem de ser més actius o menys, i gent amb situacions i demandes molt específiques personals que no vam voler després arribar a fer cap tipus..., no dic de denúncia pública, perquè el col·legi més enllà del que els he explicat, té una feina que és de parlar amb la gent, despenjar telèfons, intentar convèncer, intentar canviar les coses sense que tampoc d'això en fem gran bandera.

No actuem d'ofici, però sí que treballem molt per reforçar el que deia el senyor Dalmases, els codis deontològics que s'apliquin, com més gent serem al col·legi, doncs, molt millor.

Consells de redacció, no només els mitjans públics grans, que ja els tenen, com en el cas de la Corporació Catalana de Mitjans...

Fitxer 04

Audiovisuals, sinó que estem treballant, i molt, en els mitjans municipals, que sembla que no existeixin, i són una cara de la precarietat increïble. També els he de dir que una part de la feina que fem és trucar a molts ajuntaments que, per demanar un director de comunicació, amb el graduat escolar en tenen prou. Vull dir, que amb el periodisme sembla que s'hi atreueix tothom. Aquesta és una de les nostres feines.

Després, informar molt. Perquè és veritat que hi ha molta precarietat dintre del nostre ofici, i això ha fet que en molts mitjans les persones vagin canviant constantment. És a dir, a periodistes se'ls acaba un contracte temporal, n'arriba un altre. I el desconeixement dels drets que tenen molts periodistes que estan treballant al carrer és bastant gran, hem detectat. I ho hem detectat arran de les manifestacions que hi va haver els dies que els he relatat. Sobretot perquè quan la policia demana imatges, els periodistes no estan obligats a donar ni una targeta de fotografia, ni una imatge, ni han d'acatar ordres d'un policia dient: «Esborra el que acabes de fer fotografia.» Per tant, si no és a través d'un jutge, no hem de fer-ho. Però és veritat que la intimidació al carrer a vegades, doncs, funciona, i funciona per desconeixement de la mateixa persona, que s'ha de negar en el seu moment.

El CEO parla de pluralitat, professionalitat. Miri, dintre del que són els mitjans públics, jo crec que les intervencions que vindran després podran fer més anàlisi. Jo no li puc fer una valoració personal, entre altres coses, perquè soc part afectada, treballo a Catalunya Ràdio, com vostès saben. I, per tant, si vostè em demana, els consells professionals, hi va haver moltes consultes, en vam fer, i crec que vam treballar amb tota la normalitat del món possible.

La clàssica denúncia que vostè feia referència, senyor Dalmases, de cada convocatòria electoral, és la mateixa. Aquí vam afegir unes expressions que fins i tot ara se'ns prohibeixen. Primer eren els blocs... Fa vint anys, des del Col·legi de Periodistes, que venim demanant que el tema de la Junta Electoral Central, no?, si hi hagués una llei electoral del país potser no ens trobaríem amb aquestes ingerències constants, que nosaltres és obvi que cada vegada que hi ha una convocatòria electoral recordem el tema dels blocs i el tema de les paraules que no ens deixen dir.

I, pel que fa al seguiment de les agressions a periodistes, les hem condemnades totes. Ho dic perquè no hem condemnat només que s'ataqués un cotxe o un periodista dels mitjans públics o privats. En aquest cas, no hem fet cap distinció de si és col·legiat o no, les condemnem rotundament.

En fem seguiment? Miri, sí. I precisament aprofito per dir-los que hem tingut contactes amb l'Àrea de Mossos d'Esquadra, perquè les denúncies que s'interposen moltes vegades per

aquestes agressions, els directors de molts mitjans no les acaben fent circular, no les acaben publicant. Hi ha casos de diaris de paper imprès de gran tirada a Catalunya que el moment que arriba quina és la resolució sobre aquesta agressió: «És que nosaltres de nosaltres mateixos no en parlem.» Sol ser aquesta la resposta. Però nosaltres, com a col·legi, sí que volem pactar, i hem arribat a un acord amb Interior, amb el departament d'Interior, per fer-les públiques nosaltres, perquè creiem que és intolerable que no es pugui treballar, exercir el periodisme, sigui quin sigui, de quin espectre ideològic –si m'ho deixen dir així–, no es pugui treballar al carrer. Entre altres coses, perquè, a més a més, la baula més feble en aquell moment és la persona que està al carrer. Per darrere pot tenir una estructura empresarial, però en aquell moment és aquella persona. Per tant, és una agressió personal.

No sé si els ho he explicat tot. Que estàvem en una situació d'excepcionalitat ja ho he dit en començar, evidentment, i que la vam seguir moltíssim. Que vam tenir moltíssimes consultes, des de l'àmbit jurídic, però no podem fer anàlisi de tot el que va passar si no tenim aquest retorn dels nostres col·legiats. I els que ens van consultar, han estat tots atesos. I em remeto al que ja els he explicat.

No sé si m'he deixat alguna cosa.

El president

Si algun grup parlamentari vol fer algun aclariment o alguna pregunta.

La degana del Col·legi de Periodistes

Estic convocada al juliol per la Llei de reforma del consell de l'audiovisual, no de la corporació.

Gràcies.

El president

Senyora Bonet, moltes gràcies per la seva compareixença. De fet, aquesta comissió va decidir en el seu moment, doncs, que comparegués, perquè considerava que la seva aportació seria important, diguem-ne, per a l'informe que aquesta comissió ha d'emetre respecte als efectes del 155, com s'ha demostrat, amb la seva aportació. De fet, crec que els grups parlamentaris també han pres bona nota del seu interès de comparèixer en la Comissió de Control de la Corporació. Per tant, doncs, suposo que ho tindran en compte, eh?

I, res més. Moltes gràcies.

La degana del Col·legi de Periodistes

Gràcies a vostès. Fins a una altra. Que tinguin bon dia.

El president

Ens donem cinc minuts per... a l'espera dels propers compareixents.

(Pausa de cinc minuts.)

Molt bé. Iniciem, doncs, aquesta segona part de la comissió d'avui, amb la compareixença del director de TV3, el Vicent Sanchis; i el director de Catalunya Ràdio, el senyor Saül Gordillo, que donarem deu minuts a cadascun d'ells perquè facin la seva aportació, digueme-ne. I, després, com és habitual, també, cada grup parlamentari tindrà un màxim de deu minuts per fer les preguntes que consideri oportunes. En l'ordre que vosaltres considereu, doncs, teniu la paraula.

El director de Catalunya Ràdio (Saül Gordillo)

Bé. Bon dia a tothom. Benvolgudes diputades i benvolguts diputats. Comparec avui en aquest Parlament davant de la Comissió d'Investigació sobre l'aplicació a Catalunya de l'article 155 de la Constitució espanyola, convocat en qualitat d'expert. I amb el propòsit d'aportar la meva experiència i visió sobre els efectes de l'aplicació d'aquest article constitucional en els mitjans públics del nostre país.

La meva intervenció, com a director de Catalunya Ràdio i dels mitjans digitals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, en aquesta comissió, pot resultar, d'entrada, sorprenent o fins i tot paradoxal, atès que, com és sabut per tots vostès, els mitjans públics catalans van quedar exclosos, en l'últim moment, de l'aplicació de l'article 155.

El Senat va decidir, finalment, deixar la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals al marge de l'aplicació de l'article 155 a Catalunya. No va ser fins a les últimes hores quan es va decidir políticament al Senat no intervenir els mitjans públics catalans. I aquesta decisió, l'exclusió de la intervenció de la corporació per part de l'Estat, va ser resultat de la postura adoptada pels senadors socialistes, segons vam saber aleshores per informacions periodístiques i segons han anat confirmant diversos actors polítics des de finals del 2017 i fins als dies actuals.

Bona part dels protagonistes polítics de l'aplicació de l'article 155, que s'han manifestat públicament durant els últims mesos per valorar l'encert d'aquesta decisió, han coincidit a lamentar que la corporació no s'incloués entre els organismes públics o institucions de l'autogovern català intervinguts a partir de la declaració del 27 d'octubre de 2017. Dirigents del Partit Popular, de Ciutadans i algunes veus del PSOE s'han expressat contràries a l'exclusió de TV3 i Catalunya Ràdio de l'aplicació del 155.

És a dir, la decisió del Senat del 27 d'octubre de 2017 no va pas tancar el debat sobre la necessitat o no d'intervenir la ràdio i la televisió públiques catalanes; al contrari, el debat i la

discussió política sobre la suspensió dels mecanismes de governança, legalment establerts per aquest Parlament, dels mitjans públics dels catalans, ha estat una constant des de finals del 2017 i fins a la recent campanya electoral espanyola d'abril del 2019.

Haver convertit TV3 i Catalunya Ràdio en un element de discussió política a l'Estat i també a Catalunya, a partir de l'aprovació del 155 al Senat, ha tingut múltiples repercussions sobre els mitjans públics catalans, i especialment sobre la reputació d'aquests mitjans entre els ciutadans.

La preocupació i l'interès mediàtic sobre els mitjans públics de comunicació, que van néixer fa trenta-sis anys amb el restabliment democràtic a Catalunya, s'ha disparat a nivell internacional, estatal i nacional, coincidint amb el procés sobiranista del 2017 i la simultània declaració d'independència i suspensió de l'autogovern amb l'article 155 del dia 27 d'octubre d'aquell any.

El 25 d'octubre de 2017, dos dies abans de la votació al Senat, els directors de TV3, de Catalunya Ràdio i de l'Agència Catalana de Notícies, vam oferir una roda de premsa al plató 1 de TV3, amb l'assistència de corresponents internacionals, davant la possible intervenció dels mitjans públics del país. Vicent Sanchis, Marc Colomer i jo mateix –tots tres, periodistes–, vam intervenir en aquella roda de premsa, la més transcendent de la nostra història, en defensa dels mitjans públics i contra la intervenció per part del Govern espanyol d'aleshores.

La roda de premsa es va emetre en directe pel canal 324, per Catalunya Informació i pels nostres mitjans digitals. També es va posar a disposició de les agències i mitjans internacionals un canal obert via satèl·lit, i ens consta que l'agència Reuters va oferir senyal a tots els seus clients d'arreu del món i que molts d'ells s'hi van connectar.

Davant de 58 periodistes de 37 mitjans de comunicació de tot el món vam fer aquella roda de premsa, acompanyats dels consells professionals de TV3 i de Catalunya Ràdio, i dels comitès d'empresa de la televisió, de la ràdio

Fitxer 13ciace05

i de l'agència nacional, que van llegir en diferents idiomes un manifest per evitar la intervenció dels nostres mitjans, per part del Govern de l'Estat, a través de l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola.

Els tres directors ens vam dirigir i vam respondre les preguntes dels més de trenta-set mitjans assistents, entre els quals, algunes de les cadenes més importants del món, com la

BBC, l'ARD alemanya, Canal + France, la nord-americana CBS, la NOS, televisió pública holandesa, o les agències de notícies France Press o Reuters.

A la roda de premsa, hi van assistir els membres del Consell de Govern de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, la degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya, Neus Bonet, i una àmplia representació dels col·lectius dels treballadors de la corporació pública.

El més rellevant d'aquell dia va ser que vam aconseguir oferir un missatge conjunt, de forma inèdita, en nom de l'empresa, els comitès professionals i dels comitès d'empresa.

La roda de premsa va començar amb la lectura d'un manifest conjunt de la corporació, l'Agència Catalana de Notícies, el Comitè d'Empresa de Televisió de Catalunya, el Comitè d'Empresa de Catalunya Ràdio, el Consell Professional de Televisió, el Consell Professional de Ràdio i el Comitè d'Empresa de l'Agència Catalana de Notícies, a càrrec de professionals com Mònica Terribas, Pilar Fernández, Ramon Pellicer, Dani Gómez, Dani Penín, Raquel Sans, Montserrat Beses i Maria Alba Gilabert, que ho van fer en català, aranès, castellà, eusquera, gallec, anglès, francès i alemany, respectivament.

En aquella roda de premsa que passarà a la història dels nostres mitjans, vaig explicar als periodistes nacionals, estatals i internacionals que els professionals de TV3, Catalunya Ràdio i l'ACN consideraven que les raons amb què es justificava, aleshores, l'aplicació del 155 no s'ajustaven a la realitat i, el més important, tampoc a les dades públiques sobre observança del pluralisme que elabora periòdicament el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, un organisme de garantia i control audiovisual que no té homòleg a l'Estat espanyol.

Em vaig adreçar als nostres col·legues estrangers i nacionals, amb un exemplar del Llibre d'estil de la corporació a les mans, perquè entenguessin que ens devem a aquests criteris i que som mitjans públics seriosos.

El director de l'Agència Catalana de Notícies, Marc Colomer, va afirmar que les consideracions que els mitjans de comunicació estaven publicant els dies previs per justificar l'aplicació del 155 a la ràdio, a la televisió i a l'agència catalanes havien estat rebudes com una ofensa a la feina que han estat fent, des del primer moment, els treballadors.

Alguns professionals dels mitjans públics catalans es van manifestar públicament, en aquelles dates, i van lluir unes samarretes vermelles amb el lema «Sense mitjans públics lliures no hi ha democràcia», quan anaven a cobrir alguns actes o esdeveniments públics i en diferents reunions i assemblees que es van celebrar als centres de treball, durant l'octubre del 2017.

Un dels comunicats d'entre els molts que van emetre, aleshores, els treballadors contenia un títol prou eloqüent per entendre la magnitud de la preocupació i la indignació: «155, un atac directe, indigne i impúdic a la llibertat».

Les especulacions sobre la intervenció dels mitjans públics van posar els treballadors en alerta: «Ho considerem un atac directe, indigne i impúdic a la llibertat d'expressió, d'informació i de premsa i a la professionalitat dels seus treballadors», deia un comunicat del Consell Professional de TV3, del 21 d'octubre d'aquell any.

«TV3 i Catalunya Ràdio pertanyen a tots els catalans. Han contribuït i contribueixen a fer reviure, viure i créixer la llengua i la cultura catalanes. Han estat i són elements d'integració i són els mitjans més ben valorats pels ciutadans de Catalunya. En definitiva, són un patrimoni que no permetrem que ens sigui manllevat», prosseguia el comunicat.

«El dret a la informació és un dret fonamental i els periodistes i tots els professionals seguirem treballant perquè els ciutadans de Catalunya tinguin una informació de qualitat, rigorosa i donant veu a tots els punts de vista, com hem fet sempre» i afegia.

El comunicat acabava així: «Ens mantindrem fidels al mandat del Parlament de Catalunya, elegit democràticament, el 27 de setembre de 2015.»

Els dies previs a l'aprovació del 155 al Senat, aquest article de la Constitució espanyola, fins aleshores, mai utilitzat en democràcia, era un article que generava molts incògnites. La confusió entre els periodistes estrangers i alguns de l'Estat era majúscula, atès que els càrrecs directius de TV3 i Catalunya Ràdio no depenen del Govern de Catalunya, ni tant sols del Parlament de Catalunya, sinó del Consell de Govern de la Corporació, que és qui els nomena.

El meu col·lega de TV3 va afirmar en aquella roda de premsa, en un intent per qüestionar la legitimitat d'una possible destitució dels directius de la ràdio i la televisió públiques, que no haurien de poder destituir els directors dels mitjans públics, però, segons la declaració d'intencions del 155, sí que podrien fer-ho.

El meu col·lega de l'Agència Catalana de Notícies va afirmar aquell dia que qualsevol intent de control i fiscalització que no emani del Parlament i de les institucions catalanes deixaria de ser un control democràtic dels òrgans de Govern i hi hauria uns altres objectius que no tindrien res a veure.

Marc Colomer va afegir, llavors: «La destitució dels directius és el menys rellevant, l'important és el compromís amb la pluralitat i la veracitat dels mitjans i dels seus treballadors.»

En un intent pedagògic amb els periodistes que ens acompanyaven al plató 1 de TV3, aquell dia, vaig explicar que el Parlament de Catalunya és l'òrgan que té la capacitat de nomenar sis càrrecs de procedència diversa per formar part d'un consell d'administració el Consell de Govern, que és el que tria els directors dels mitjans i regula, per exemple, una estructura molt important i amb molta incidència a la societat catalana com és *La Marató*.

Aquell dia, a quaranta-vuit hores de l'aprovació del 155, vaig afirmar que els professionals continuarien treballant com ho han fet des de 1983. La primera victòria del 155 hauria estat alterar la manera habitual de treballar.

El director de TV3 va remarcar aquell dia que, econòmicament, el 155 ja s'havia activat feia dies a la corporació: «Les finances de TV3 ja estan intervingudes i s'han de justificar totes les despeses que es fan. Si s'intervenien encara més, podrien limitar molt l'efectivitat dels mitjans», va afirmar Vicent Sanchis.

La intervenció econòmica prèvia per part de l'Estat i els rumors sobre la inclusió de la corporació en l'aplicació del 155 feien presagiar, aleshores, un escenari altament preocupant: l'ofec econòmic i pressupostari de l'òrgan que governa TV3 i Catalunya Ràdio.

La presidenta del Comitè d'Empresa de TV3, Roser Mercader, també va intervenir en un moment de la roda de premsa, amb relació a una possible reducció de la plantilla, com a conseqüència d'aquesta hipotètica pressió econòmica: «No som només mitjans de comunicació públics, TV3 també és el motor de la indústria audiovisual de Catalunya i, per descomptat, els treballadors volem que es continuï mantenint la qualitat», va afirmar Mercader.

«La situació és greu i estem preocupats, però el suport que estem rebent ens ajuda a continuar amb la força que vam començar. Només volem continuar treballant com fins ara», vaig afirmar jo per agrair les moltes mostres de suport i solidaritat que van arribar de tot arreu, des de diferents associacions, mitjans de comunicació i entitats de tota mena que es mostraven escandalitzades davant d'una mesura que no tenia precedents.

Aquestes paraules eren al 25 d'octubre de 2017. Doncs, bé, el 27 d'octubre al vespre, poques hores després que el Parlament, aquest Parlament, proclamés la república i que el Senat suspengués l'Autogovern amb l'aplicació de l'article 155, un grup d'ultres, amb banderes espanyoles, que havia sortit pels carrers de Barcelona a protestar contra la declaració d'independència de Catalunya, es va apropar fins a Diagonal 614, on hi ha Catalunya Ràdio, on ens van atacar.

Mig miler de persones que participava de la manifestació contra la independència, un parell de centenars d'aquestes persones es van situar davant dels nostres estudis, trencant els

vidres i la porta d'entrada, i impedit que els treballadors, entre els quals hi figurava Mònica Terribas, que just en aquell moment acabava el programa especial que va fer el 27 d'octubre, van impedir que poguéssim sortir fins que van arribar els Mossos d'Esquadra.

Si els guàrdies de seguretat no haguessin tancat la porta d'entrada a temps, els manifestants haurien assaltat l'emissora. En dono fe perquè, aquell vespre, hi era present i el vídeo de l'assalt enregistrat des de dins de l'emissora a la porta és meu i va acumular més d'1 milió de visualitzacions a Twitter en molt pocs dies.

La corporació va presentar una denúncia per aquest atac davant dels Mossos d'Esquadra.

L'atac a la ràdio pública, amb crits i insults contra els mitjans públics, va tenir un fort impacte mediàtic i també a les xarxes socials i va formar part de l'actualitat informativa d'una jornada per a la història del país. Aquell nit, també van agredir un equip de BTV i van deixar dues persones ferides al Passeig de Gràcia.

Dos dies després, el 30 d'octubre, el col·lectiu En peu de pau va organitzar un esmorzar solidari contra l'atac ultra a Catalunya Ràdio, a les portes de l'emissora.

Un mes abans, el 27 de setembre de 2017, una trentena d'altres s'havien manifestat davant de Catalunya Ràdio, acusant Mònica Terribas de portaveu dels colpistes i delatora del Govern. Els manifestants van llançar crits de «Corporació, manipulació. Separatistes, terroristes» i pancartes que deien: «Terribas chota subvencionada» o «Terribas Utu».

Això va succeir després que la Unió d'Oficials de la Guàrdia Civil denunciés la directora d'*El Matí de Catalunya Ràdio*, per haver sol·licitat als oients que informessin per antena dels moviments dels cossos de seguretat de l'Estat pel territori català. La denúncia es va acabar arxivant, però aconseguir situar la professional en el punt de mira.

Diverses manifestacions i actes que van tenir lloc entre setembre i octubre de 2017 i també als mesos posteriors, durant l'aplicació del 155 a Catalunya, van ser cobertes pels periodistes de Catalunya Ràdio i de TV3 amb micròfons sense l'escuma que identifica el mitjà i amb vehicles sense logotipar per evitar agressions.

Una certa impunitat s'havia instal·lat en determinats actes polítics i de protesta contraris al sobiranisme i els professionals dels mitjans públics catalans no podien exercir la seva feina amb normalitat i sense ser insultats, increpats o agredits.

TV3 i Catalunya Ràdio van ser víctimes d'una campanya de desprestigi mediàtica i a les xarxes socials i havien estat utilitzades com a arma llancívola per part de dirigents i partits polítics dits «unionistes». Aquesta campanya i el clima de deteriorament de llibertats i garanties que s'anava produint afectava el conjunt dels mitjans públics i, a títol particular, especialment, la professional estrella de la ràdio pública, Mònica Terribas.

El 18 de desembre de 2018, vam organitzar, juntament amb el Col·legi de Periodistes de Catalunya, una jornada sobre l'assetjament a dones periodistes a les xarxes, amb la projecció del documental *A dark place* i una taula rodona posterior a l'Auditori del Museu del Disseny, de Barcelona. Mònica Terribas era una de les protagonistes del documental dirigit pel periodista Javier Luque i produït per l'OSCE Representative on Freedom of the Media, amb la col·laboració de l'International Press Institute. Aquest documental es va estrenar vuit dies abans, el 10 de desembre, a Viena.

L'assetjament a Terribas, icona dels mitjans públics catalans i de l'anomenat «espai català de comunicació», es va accentuar en l'entorn digital durant els mesos de l'aplicació del 155 i no s'entendria sense el component polític els fets que la periodista explicava cada dia a l'antena de la ràdio pública del seu país.

Terribas va rebre amenaces anònimes, en aquella època, que van requerir protecció policial, així com un increment de la seguretat pròpia i d'agents dels Mossos d'Esquadra a l'emissora.

En el documental produït per l'Oficina de Llibertat de Mitjans de l'OSCE, amb la cooperació de l'Institut Internacional de Premsa, es relaten les vivències i les pors de periodistes del Regne Unit, l'Estat espanyol, Finlàndia, Turquia, Estats Units, Rússia i Sèrbia, hi apareixen dones destacades del periodisme espanyol com Ana Pastor i Pepa Bueno. La corresponental parlamentària de al BBC Laura Kuenssberg o la presentadora turca de televisió i ara dissident Banu Güven.

L'assetjament que Mònica Terribas, directora d'*El Matí de Catalunya Ràdio*, ha patit a les xarxes socials durant l'aplicació de l'article 155, ha coincidit amb una crisi de reputació digital dels mitjans públics prèvia i posterior a la suspensió de l'Autogovern català. Seria oportú estudiar amb detall l'impacte a les xarxes socials que els moments àlgids del procés sobiranista i l'aplicació del 155 han provocat sobre la reputació digital de TV3 i Catalunya Ràdio i, possiblement, també sobre alguns dels seus professionals més coneguts.

Els sorolls a les xarxes socials, principalment, fora de Catalunya, a la resta de l'Estat, contra TV3 i Catalunya Ràdio, titllats d'instruments al servei de l'independentisme, mereix una avaluació per mesurar la magnitud d'aquesta campanya de desprestigi orquestrada des de mitjans tradicionals i digitals, xarxes socials i tribunes polítiques.

La intervenció econòmica prèvia a l'octubre del 2017, la incertesa institucional a partir del 27 d'octubre, la intensificació de la campanya de desprestigi, mediàtica i política i les agressions i atacs a Catalunya Ràdio i als professionals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals són el caldo de cultiu d'un clima advers que, en canvi, ha generat reaccions de suport i adhesió d'una part de l'audiència catalana amb els seus mitjans

públics, amb rècords de consum digital i televisiu i uns registres històrics de ràdio a l'Estudi General de Mitjans.

La criminalització dels mitjans públics i dels seus directius, coincidint també amb l'acció de la justícia i l'ús que alguns polítics fan constantment de les peticions de Fiscalia o dels jutjats d'instrucció, ens deixen un escenari fins ara inèdit: caiguda alarmant dels ingressos accentuada els mesos del 155, mentre les audiències eren històriques, i un atac ferotge que contrasta amb una defensa d'una part de la ciutadania que ha activat un mecanisme de major vincle i simpatia amb els mitjans públics dels catalans.

En el cas de la ràdio, hem aconseguit els millors resultats d'audiència de la nostra història, amb 716.000 oients diaris a la darrera onada de l'Estudi General de Mitjans, que supera resultats de les onades de finals de 2017 i principis de 2018.

Després d'una etapa convulsa, en què els professionals han sabut estar a l'alçada de les dures circumstàncies, Catalunya Ràdio ha recuperat

Fitxer 13ciace06

la sintonia interna i amb la seva audiència i, en contra del que es podria semblar després de ser objecte d'atacs i crítiques sovint ferotges, Catalunya Ràdio és líder en grau d'objectivitat i pluralitat informativa, segons un estudi del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, presentat, precisament, la setmana passada al Mercat Audiovisual de Granollers.

En aquest estudi, Catalunya Ràdio obté un 7,08 en objectivitat i un 7,02 en pluralitat informativa, seguida de l'emissora informativa pública Catalunya Informació, amb un 6,98 punts en objectivitat i 6,90 en pluralitat.

Senyores diputades i senyors diputats, espero haver contribuït en aquesta comissió aportant informació sobre els mitjans de comunicació públics que tant protagonisme han tingut últimament, especialment, des del debat sobre la seva inclusió en l'aplicació de l'article 155.

El president

Gràcies, senyor Gordillo.

M'ha semblat convenient ser generós amb el temps, mireu, però, doncs, d'ajustar-nos al que plegats, doncs, hem acordat, eh?

Té la paraula, ara, el senyor Sanchis.

El director de TV3 (Josep Vicent Sanchis Llàcer)

Moltes gràcies, president. Intentaré, evidentment, cenyir-me a eixe temps i m'agradaria... Bon dia, també senyors diputats, senyors del Consell de Govern de la Corporació i alguna gent més que suposo que tenim per aquí mirant-nos. M'agradaria començar una mica la meua intervenció just en el punt en què l'ha acabada el meu company Saül Gordillo, director de Catalunya Ràdio i les emissores de Catalunya Ràdio. I em faig una pregunta en veu alta, perquè suposo que una gran part de coses que han passat es basava, precisament, en negar aquest extrem, aquest punt i la pregunta seria: «Com es pot contrastar, com es pot comprovar la neutralitat, la veracitat, la pluralitat en un mitjà de comunicació i més encara en un mitjà de comunicació públic?» I això no és fàcil, no és fàcil perquè ens agradi o no ens agradi, en aquesta part del món, els mitjans de comunicació públics estan vinculats a una intervenció parlamentària, de vegades, també a decisions governatives i, per tant, sempre hi ha els partits de l'oposició... sol passar que, des dels partits de l'oposició, es facin unes crítiques que van més enllà de crítiques que haurien de ser lògiques, que, moltes vegades, són esmenes a la totalitat, i després, quan aquests partits governen, doncs, aquelles crítiques desapareixen.

Per tant, a partir de les declaracions o de les percepcions dels partits polítics, és difícil, però és un indicador més. Hi ha altres indicadors, hi ha indicadors professionals, per exemple, els professionals d'aquelles empreses si constaten, amb una certa continuïtat, que hi ha una falta o hi ha una intervenció des de la direcció o des del Govern que afecta aquesta neutralitat, aquesta veracitat, aquesta pluralitat, amb les quals han de basar el seu treball.

A Catalunya, tenim el Consell de l'Audiovisual, com bé comentava el senyor Gordillo, i a més a més, hi ha altres possibilitats com sondejos, estudis d'opinió, etcètera, empreses importants i jo crec que moltes amb moltíssima credibilitat, a Europa, que fan aquests estudis i que van definint també si es compleixen aquests requisits.

I, com comentava també el director de Catalunya Ràdio, doncs, si apliquem aquests barems als mitjans públics de la Generalitat, la prova se supera amb nota, per dir-ho així. No hi ha una denúncia jo crec que ni tant sols puntual dels professionals que treballen en els mitjans, a diferència d'altres mitjans públics de l'Estat. No hi ha apercebiments seriosos del Consell de l'Audiovisual i, quan hi ha, fins i tot, alguna votació particular o algun vot particular, se centra moltes vegades, més aviat, en alguns sistemes dins del mateix consell que no en els resultats de les enquestes i aquestes enquestes, tant si són d'estaments públics com privats, doncs, parlen contínuament de neutralitat, de veracitat i pluralitat.

Finalment, hi ha un altre aspecte que també es pot considerar, que és l'audiència, que pot enganyar o no pot enganyar, però, vaja, si uns informatius tenen molta, molta audiència es pot pensar que, en moltes ocasions, fins i tot, en moments en què la notícia no té res a veure

amb un biaix ideològic o nacional, sinó que és una notícia social o una notícia cultural o una notícia d'un succés important, si aquells índexs d'audiència dels mitjans, d'aquests mitjans, és altíssim, doncs, això també s'ha de considerar, en part, eh?

Jo crec que cap d'aquests aspectes es pot mirar per separat, però tots junts ens marquen, al final, un perfil, un dibuix que crec que és el que ara tenen aquests mitjans de comunicació.

I, per contra, i curiosament, bé des de partits polítics o bé des de determinats mitjans de comunicació o bé des de determinades opinions que van molt més enllà de la crítica que hauria de ser lògica, a mi no m'agrada... soc periodista i parlar de campanyes o parlar de conspiracions em resulta sempre ridícul, però, vaja, si vas llegint una rere una aquestes intervencions, escoltant-les, o aquestes notícies, al final, arribes a la conclusió que sí que hi ha una campanya de desgast, de desprestigi, d'estigmatització i, fins i tot, de vegades, de criminalització de la feina que fan aquests professionals i aquests mitjans.

I jo ho torno a repetir, que nosaltres estem obligats a acceptar i, fins i tot, a demanar totes les crítiques necessàries i no utilitzaré la paraula *constructives*, que es poden fer des d'altres mitjans, des d'altres instàncies socials, des del mateix Parlament, des de diferents opcions polítiques a Catalunya o a Espanya que qüestionin o que critiquen la feina que fem, això és una altra cosa; ara, quan arriba un moment en què s'obvia qualsevol aspecte positiu, qualsevol indicador positiu i apareix una etiqueta de màquines d'agitació i propaganda, màquines d'adoctrinament i es fa de manera consecutiva, seguida, etcètera, després, no es pot estranyar que algú vulgui o pretengui aplicar una mesura tan dràstica d'intervenció com l'article 155. I, a vegades, no se sap –jo crec que sí que se sap, no?– què és primer, l'ou o la gallina? Jo crec que, primer, arriben aquestes veus de descrèdit absolut i, després, es planteja per què no intervindre els mitjans de comunicació, si és que «no són neutrals, no són veraçs, no són plurals i són una màquina d'agitació i propaganda al servei del separatisme» –tot això entre cometes–.

Bé, doncs, així, vam anar discorrent per l'any 2017. Més o menys, també Saül Gordillo ja els ha indicat quines coses van anar passant, però, vaja, teníem un primer avís del Tribunal Constitucional respecte a publicitat o a suport que es podia oferir al referèndum, vam viure el referèndum, vam viure també els decrets o les indicacions que donava el Tribunal Constitucional respecte a aquella publicitat o a qualsevol altre suport o a qualsevol suport, més aviat, que pogués implicar ajuda al referèndum, vam viure l'aprovació del Senat de l'article 155, la dissolució del Govern i també la convocatòria d'eleccions per part del president del Govern en virtut d'aquell text aprovat al Senat i, finalment, les eleccions. I la veritat, i això ho hem dit moltes vegades en veu alta i cal dir-hi i repetir-ho perquè, en aquests temps, en què hi ha tantes versions de notícies, tantes notícies falses, tantes falses

percepcions, encara hi ha gent que pensa que ens van intervindre i encara estem intervinguts; encara hi ha gent que es pensa això, mentre que hi han líders polítics que reclamen que, finalment, ens intervinguin i, en les últimes eleccions generals espanyoles, ja vam veure com algunes opcions encara deien que, si guanyaven, finalment, farien aquella intervenció.

La intervenció no es va fer. Per què no es va fer si aquests mitjans eren tan terribles, segons la gent que contínuament la demanava? Doncs, jo no ho sé encara, no tinc exactament una idea concreta i clara de perquè no ho van fer. Suposo que per diferents factors, suposo. És a dir, jo crec que va pesar i molt l'oposició frontal del Comitè d'Empresa, dels consells professionals, del col·legi de periodistes, etcètera, totes les instàncies periodístiques, també la direcció de Catalunya Ràdio i de Televisió de Catalunya, això va pesar molt. No sé si això s'hagués aplicat a un altre mitjà de comunicació també públic, si hi hauria hagut la mateixa unanimitat, però, en aquest cas, la unanimitat va ser total.

Suposo que va pesar també els comentaris, les notícies, la interpretació que en van fer mitjans de prestigi, tan públics com privats, d'Europa i de tot el món i el fet que es concentrassin a Barcelona en pocs dies de diferència, amb aquella famosa roda de premsa, que el senyor Gordillo ha detallat molt, molt i molt del 27 d'octubre. Està clar que el que deien els mitjans de comunicació estrangers, d'Europa i del món sencer, tret d'alguna excepció, no era partidari d'aquella intervenció; al contrari, se'n feien creus, no entenien com es podia prendre una mesura sense precedents en l'Europa en què vivim.

I, finalment, va haver-hi un grup polític, un partit polític que va prestar suport al Senat a l'aplicació del 155, el PSOE, amb un altre partit que votava dins el PSOE, que era el PSC, que a tots ens va arribar, i a mi directament per part d'alguns dirigents d'aquest partit polític, que ells no recolzaven que el 155 fos aplicat als mitjans de comunicació.

Per tant, no això no ha vam tindre, però sí que hem tingut altres efectes, si no directament del 155, paral·lelament o indirectament, que sí que han, per dir-ho així, influït en la feina i en la nostra manera de treballar, evidentment. És a dir, abans de saber si s'aplicaria o no s'aplicaria, hi havia l'amenaça constant que això passaria. Mentre s'estava transmetent la publicitat del referèndum, hi havia l'amenaça d'una intervenció judicial. Va haver-hi diferents advertiments, amenaces claríssimes per part del Govern d'aquell moment sobre què estàvem fent i què ens podia passar i com estàvem fent la informació.

Després, vam entrar en un període electoral –abans, la Neus Bonet hi ha fet referència– i, quan el president del Govern espanyol convoca eleccions, entrem al cap de pocs dies en període electoral i, a partir d'allí, és la Junta Electoral Provincial i la Junta Electoral Central en última instància qui decideixen, a instància dels recursos o de les queixes que presenten

diferents partits, com s'ha de fer la informació i nosaltres ens hem manifestat una vegada i una altra en contra dels criteris que, més que la provincial, acaba sempre tenint la central, perquè són criteris, des del meu punt de vista i des del punt de vista de moltíssims professionals, absolutament antiperiodístics, en els quals es té molt més en compte què preocupa o què molesta a un partit polític que, precisament, que hi hagi neutralitat, veracitat i pluralitat en la informació. Si no es pot fer una manifestació perquè hi ha hagut una queixa respecte a aquella manifestació i, en canvi, sí que se'n pot fer una altra perquè allí no hi ha hagut cap queixa de cap partit, cosa que va passar a Barcelona en aquells moments, doncs, la pluralitat informativa se'n ressent, evidentment, per una decisió de la Junta Electoral Central. Si la Junta Electoral Central només s'activa –i aquest és el seu treball– per protestes de determinats partits i només n'hi ha uns que protesten, doncs, evidentment, la balança es decanta cap a un costat i se'n ressent la pluralitat.

Com s'ha ressentit també la pluralitat per aquest ambient social, per aquesta crispació, en algunes ocasions també violència, a què feia al·lusió abans el director de Catalunya Ràdio? Doncs, estic segur que això ha pesat en l'ànim de molts professionals també, a l'hora de fer directes, a l'hora de fer informació, etcètera. La intervenció de la Junta Electoral Central o Provincial és directa i contundent; les altres són molt més sinuoses. Potser, algun dia, algú haurà de fer un estudi i preguntar, en l'ànim dels professionals dels mitjans públics de la Generalitat, com va pesar tot allò que van viure i si, realment, van canviar en alguns aspectes la seua manera d'informar, per molt que ells mateixos i nosaltres i el col·legi de periodistes i totes les instàncies professionals, ens demanaven que no ho féssim, però, fins a quin punt, una persona –abans feia referència a la directora d'*El Matí de Catalunya Ràdio*, Mònica Terribas–, amb aquesta pressió, pot treballar amb la comoditat i la tranquil·litat que requereix la feina que fan.

Vaig acabant.

Hi han més coses, evidentment, no directament del 155, no derivades directament de l'aplicació del 155, que no se'ns va aplicar, però sí, la intervenció de les finances de la Generalitat, en aquells moments, anterior, eh?, al 155 també va marcar bastant la manera en què treballàvem. Hi ha alguns detalls, que no s'han tingut en compte, però que és curiós constatar ara, quan nosaltres firmàvem des de Televisió de Catalunya, des del Consell de Govern, un contracte a una productora, una productora, per exemple, d'un programa informatiu, hi havia clàusules... ells firmaven un compromís i nosaltres també que això no s'utilitzava per a cap activitat contrària a la Constitució. Bé, això implicava que, des d'aquestes productores es podia parlar amb els seus professionals, amb els seus comentaristes, amb els seus contertulians, dient-los que es fixessin en això i, per tant,

directament, contra la llibertat d'expressió? Doncs, és possible. Són efectes que no hem calculat i que encara estan allí.

El pitjor de tot, al meu entendre, o el pitjor de tots és que aquesta campanya de desgast, desprestigi, estigmatització, criminalització, que no té res a veure amb la crítica lògica, segurament... no, segurament, no, necessària i, de vegades –i, de vegades–, també segurament, encertada, quan parlem de com fem la nostra feina, però que hi és i encara es manté. Vull dir, encara els professionals dels mitjans públics de la Generalitat treballen havent de sentir cada dia que són artefactes de propaganda, que són gent que s'ha venut al separatisme, etcètera i, per acabar-ho d'arreglar, ara s'ha allunyat la possibilitat, però l'amenaça contínua que, segons qui guanyi unes eleccions a l'Estat espanyol, aplicarà com a primera mesura, com a primera decisió i sense més dilacions i sense més consultes o sense més reflexions, el 155 al Senat i, aquesta vegada, sí, als mitjans públics de la Generalitat, com no s'havia fet la vegada anterior.

Tot això jo crec que pesa i tot això ha contribuït a generar un tipus de periodisme que també està afectat, per consideracions, per la por. Parlem clarament, moltes vegades,

Fitxer 7

que no tenen res a veure amb si ens van o no intervenir amb el 155. No vull ni pensar què hauria passat amb una intervenció així, què hauria passat a Europa, com haurien canviat els directius dels mitjans de comunicació, com haurien intervingut el Consell de Govern, a través de quina justificació legal podrien haver fet tot això. En tot cas, si ho hagueren fet, no vull ni pensar què hauria passat perquè el resultat final, com he dit abans, no té precedents, no té precedents a Europa després de la Segona Guerra Mundial, en l'Europa almenys dels estats de dret i democràtics. Però sí que sé, en canvi, què suposa treballar amb aquesta amenaça constant, i no és agradable, i per molt que moltes vegades els hem demanat, a determinats partits, a determinats dirigents polítics, que rebaixen el to de crítica a un to de crítica ajustat al que ha de ser habitualment: «Vostè no ha fet bé aquesta feina», o «vostè això ho està fent malament», o «vostè s'està equivocant amb això», i que separen i intenten evitar aquesta estigmatització, aquesta criminalització contínua. No ens n'hem sortit i ho patim encara. I l'única cosa que desitge, i ara sí que acabe, és que els professionals de Catalunya Ràdio, de TV3, de totes les emissores o de tots els canals televisius de Televisió de Catalunya, facen la seua feina amb honestedat, amb dignitat, observant la neutralitat, la veracitat, la pluralitat i sense fer cas a totes aquestes crítiques que, més enllà que la seua feina, jo crec que estan qüestionant uns models de mitjans de comunicació que, senzillament, no comparteixen o, encara més, que odien profundament.

El president

Moltes gràcies, senyor Sanchis. Ara és l'hora dels grups. Catalunya en Comú Podem, el senyor Parés.

Marc Parés Franzi

Molt bé, bon dia. Gràcies, president. Gràcies al senyor Gordillo, al senyor Sanchis, per la seva compareixença.

Algunes reflexions al respecte de les seves intervencions. En primer lloc, aquest grup polític, que és un grup polític efectivament de l'oposició, i lamentem que en aquesta comissió no hi siguin tots els grups del Plenari del Parlament, doncs, aquest grup polític entén els mitjans públics com a totalment necessaris i aquest grup polític també entén que TV3 i Catalunya Ràdio són mitjans informatius de referència en aquest país, amb molts bons professionals que fan una molt bona feina. Per tant, vagi per davant aquesta reflexió.

Vostès han situat, també ho hem vist en la intervenció anterior, és a dir, com l'aplicació del 155 no és un fet aïllat, sinó que és un fet que es produeix en un context social i polític en el qual s'esdevenen una sèrie d'amenaques, de clima de repressió, de pressió, de violència, que afecta, efectivament, els mitjans públics, que afecta també els mitjans privats, d'això també vull deixar-ne constància. És a dir, en la intervenció anterior, la senyora la Neus Bonet ens feia referència com també periodistes de mitjans privats havien estat agredits i sotmesos a amenaces, com ha passat lamentablement en el cas de Catalunya Ràdio i de TV3. Que es produeix també a través de xarxes socials, vostè ha fet esment a la pressió que ha rebut, entre altres, la senyora Mònica Terribas per xarxes socials. Constatar també que aquest clima d'odi, a què vostè ara feia referència, de tensió, de pressió, d'amenaça, és un clima que va molt més enllà també dels mitjans públics i que ho patim a la nostra societat des de diferents costats i des de diferents posicions, també el periodisme, però no només. Per tant, posar sobre la taula la preocupació pel context que hem anat generant, segurament, entre tots i totes i que ens ha portat, malauradament, algunes de les qüestions que vostès ens explicaven ara.

Concretament, amb relació a l'aplicació de l'article 155, que tots sabem que no va afectar finalment els mitjans públics, no directament, per tant, jo crec que també es desprèn de les seves intervencions com de les anteriors que hi ha una afectació indirecta, no? Afectació directa per altres mecanismes, com és el tema de les finances, de la intervenció de les finances, però també afectació indirecta des del punt de vista de la coacció, de l'autocensura, de la por, per tant, és evident que en un estat democràtic no podem permetre que els i les periodistes treballin sota aquestes condicions.

Però concretament, en l'aplicació de l'article 155, el que els voldríem preguntar, hi ha fet alguna reflexió vostè, senyor Sanchis, com és que finalment no es va aplicar perquè semblava que havia de ser aplicat i va ser a última hora que això no va passar. Han fet referència a la roda de premsa, a manifestos, a posicionaments de diferents organismes. El que els voldríem preguntar és si vostès van tenir algun tipus de contacte amb responsables polítics catalans o espanyols els moments abans o els dies, hores abans de l'aprovació del 155 perquè finalment no s'apliqués. És a dir, simplement va ser una qüestió de pressió externa o vostès van tenir algun paper, algun rol, alguna conversa per evitar-ho.

Segon element en què voldria incidir és si, efectivament –ja han dit alguna cosa també–, creuen que els treballadors i treballadores de TV3 van poder actuar amb llibertat o no. És a dir, davant la defensa de la no ingerència política, davant la ingerència policial i de la necessitat que els mitjans puguin actuar amb llibertat, si vostès creuen que, efectivament, això es va poder donar tot i la no aplicació del 155 sobre els mitjans públics catalans.

I, per últim, i vaig acabant, també m'agradaria fer alguna reflexió, espero que s'entengui com una crítica en positiu i no destructiva, perquè ja he avançat la importància que per nosaltres té la televisió i la ràdio públiques catalanes. És cert i reconeixem que en l'aplicació del 155 justament, però també ara els nivells d'audiència informativa són molt alts, per tant, crec que és un element pel quals ens hem de felicitar tots i totes. És cert que els diferents indicadors a què vostès han fet esment i han posat sobre la taula, des del Consell Audiovisual, diferents sondejos, estudis, etcètera, mostren l'element de neutralitat, pluralitat i veracitat de TV3 i de Catalunya Ràdio, però també és cert que si agafem algunes altres dades, com són les dades del CEO que ens diuen –i crec que vostès també hi han fet esment en algun moment– que una part molt important de l'audiència de TV3, que és molt alta, efectivament, és una audiència que s'identifica amb uns determinats perfils polítics i socials. Per tant, que hi ha hagut un augment de l'audiència, però també hi ha hagut un biaix d'aquesta audiència cap a determinats perfils polítics i socials. És a dir, concretament si agafem la dada de quin percentatge de l'audiència de TV3 és independentista, està a l'ordre del 80 per cent, quan sabem que a la societat això no és així. I, de fet, m'agafo a alguna reflexió que ha fet vostè, senyor Gordillo, que ha dit que en aquest període d'aplicació del 155 es va cohesionar o es va reforçar la cohesió interna i també de l'audiència, no? I aleshores la reflexió o la pregunta és si creuen vostès que caldria fer alguna cosa per revertir aquesta situació, perquè entenc que no només es tracta de ser plurals, neutrals i verços i tenir molta audiència, sinó també d'intentar que aquesta audiència sigui també la pròpia audiència plural i reflecteixi la pluralitat del conjunt de la societat. I nosaltres veiem o entenem que en aquests moments això no és exactament així i voldríem també traslladar-los aquesta preocupació.

I, per últim, i relacionat amb això, nosaltres estem molt d'acord i lamentem profundament la situació que s'ha viscut en els últims anys de tensió, d'amenaça, de repressió policial, estatal, judicial que ha afectat també els mitjans públics i la forma de treballar dels seus treballadors i treballadores. El que els voldríem preguntar a vostès, també, és si creuen que la forma com ha afectat o que l'actuació que vostès directament han tingut a l'hora de dirigir els mitjans durant aquest període té alguna cosa a veure o no també amb el que comentava abans, és a dir, fins a quin punt la seva direcció o el context en general ens ha portat que l'audiència de TV3 s'hagi esbiaixat cap a un sector de la població. Per tant, si assumeixen també algun tipus de responsabilitat, sense negar, en absolut, com he anat repetint, doncs, la responsabilitat absoluta que tenen els poders estatals en aquesta qüestió. Res més.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat Parés. Ara, en nom de la CUP - Crida Constituent, en Carles Riera té la paraula.

Carles Riera Albert

Gràcies, president. Bon dia, senyor Sanchis, senyor Gordillo, moltes gràcies per la seva compareixença i per la seva exposició. I també vagi per endavant el nostre reconeixement i el nostre agraïment pel fet que, efectivament, els mitjans de comunicació públics a Catalunya no només han resistit embats repressius, no només han resistit amenaces, coaccions i tota mena d'atacs, sinó perquè segueixen sent mitjans de comunicació clarament de referència, referencials i, òbviament i indiscutiblement, amb uns nivells de qualitat, d'objectivitat, d'independència, de pluralisme clarament superiors a la majoria de la resta de mitjans de comunicació públics i privats de l'Estat. Em sembla que és un moment necessari per aquest reconeixement, aquest agraïment i aquesta reivindicació. I també vagi per davant la nostra solidaritat i el nostre suport en relació amb la repressió per la qual vostès són objecte, la repressió que vostès estan patint per les instàncies judicials de l'Estat i comptin amb tot el nostre suport i solidaritat.

Bé; amb relació a les seves intervencions, alguna breu consideració, algunes preguntes i també alguna consideració final. I dir per endavant que, malauradament, a la una en punt hauré de marxar per atendre un altre compromís parlamentari ineludible, no per falta d'interès, naturalment, en el seguiment de la sessió, que després seguiré en els àudios.

En primer lloc, s'han fet moltes consideracions al voltant de per què no es va aplicar el 155 als mitjans públics a Catalunya, tota mena d'especulacions. Ens agradaria, si tenim l'oportunitat en aquesta sessió, aprofundir també en les fortaleses dels mitjans de

comunicació públics en si mateixos i amb relació al nostre entorn social que probablement també dificulten aquest tipus d'intervencions. Podríem fer una analogia amb l'escola pública catalana que, afortunadament, tampoc va ser objecte de l'aplicació del 155, i també per agafar-ho com a referència de cara al futur. És a dir, quin tipus d'estructures públiques faciliten que després les intervencions, les ingerències repressives o coercitives de l'Estat en termes de vulneració de drets siguin més difícils o, fins i tot, es facin impossibles, fins i tot a ulls internacionals. Em sembla que és una reflexió en què, si hi ha ocasió, podríem aprofundir.

Bé; en el capítol de les preguntes o de les qüestions, per si vostès poden respondre-les, és si durant el període del 155, malgrat que formalment, explícitament, el 155 no va ser d'aplicació als nostres mitjans de comunicació públics, si malgrat això, va haver-hi intents d'ingerència formals o informals per part dels responsables de l'Estat en l'aplicació del 155 a Catalunya. És a dir, si els homes de gris van fer-los arribar a vostès indicacions, amenaces o advertiments d'alguna manera. Ja sé que és una resposta difícil de donar però, en tot cas, és una ocasió per intentar esclarir aquests fets. Va haver-hi pressions, advertiments, amenaces per vies informals per part dels tècnics del 155?

Després, quines mesures de protecció dels professionals i de les professionals, durant el període del 155, va tirar endavant la direcció, les direccions dels mitjans de comunicació públics, mesures de protecció dels professionals, precisament d'aquest entorn de coaccions, d'amenaces, de repressions informals o explícites, per tal de vetllar per la seva seguretat i pel seu lliure exercici de la professió, d'acord amb criteris de professionalitat, d'objectivitat, d'independència. Quines mesures la direcció va prendre en aquest sentit.

I, d'altra banda, com s'ha dit també en el capítol anterior d'aquesta comissió, ens preocupa enormement les conseqüències que volen ser directes en aquest tipus d'actuacions per part de l'Estat i que es converteixen en un efecte indirecte, que és el problema de l'autocensura. Què podem fer i què es pot fer des dels mitjans de comunicació públics, què estan fent vostès per crear un clima favorable, un clima de confiança, de seguretat, de garanties que faci que els nostres i les nostres professionals puguin exercir sense aquesta llosa de l'autocensura. Sé també que és una pregunta difícil de respondre, que té molts elements intangibles, però en tot cas, ens sembla que és un tema important.

I, en tot cas, ja per acabar, el 155 que en aquests moments teòricament no està vigent, que mai va ser aplicat explícitament als mitjans de comunicació, sabem que en part segueix vigent, sabem que hi ha un 155 implícit, sabem que hi ha una vigilància, una ingerència, una repressió, una amenaça per part de l'Estat. Com això està actuant o intenta actuar, o els arriba a vostès, als nostres mitjans de comunicació públics. Aquest 155 d'amenaça, aquest

155 implícit, com està actuant, quin tipus d'ingerència o d'intervenció té? El senyor Sanchis ha parlat molt clarament de la por, de la por, de l'efecte que això pot generar d'autocensura, d'autolimitació a l'hora d'exercir aquella llibertat d'expressió, d'informació o aquella actuació independent que es duia a terme abans de la ingerència de l'Estat i de l'aplicació del 155. I, en tot cas, en aquest sentit, la Junta Electoral ens demostra que això és així. La Junta Electoral avui, o

Fitxer 08

fins ara recentment en període electoral, ha estat el braç executor de la continuació del 155. I, en aquest cas, sí amb una ingerència, amb una intervenció directa en els mitjans de comunicació públics.

Què els demana vostè al Parlament? Què els demanen vostès, al Parlament i al Govern, per tal de defensar els mitjans de comunicació, per tal de defensar la pluralitat, la llibertat d'expressió, la llibertat d'informació? Hi ha alguna cosa que el Parlament, que el Govern, hauria de fer i no està fent per tal d'ajudar els mitjans de comunicació a resistir o a defensar-se d'aquestes ingerències?

I, per últim, i acabo, president, aquesta situació d'excepcionalitat, de repressió, d'ingerència, de limitació de drets, de vulneració de drets, de violència directa, com el senyor Gordillo ha expressat en el relat dramàtic d'aquells dies, del mateix 27 d'octubre, etcètera –etcètera. Aquestes actuacions van tenir el suport, la complicitat, quan no l'impuls directe, de moltes estructures de l'Estat espanyol i de moltes instàncies de l'Estat espanyol. Va tenir la complicitat, l'autoria directa o la complicitat, com a mínim, del Partit Popular, de Ciutadans, però també del PSOE. El PSOE no va votar a favor del 155 pels mitjans de comunicació públics, però va votar a favor del 155, i que a nosaltres ens consti, que nosaltres sapiguem, no hi va haver un desmarcament, una denúncia o una actuació per tal de frenar, limitar o impedir aquest tipus d'actuacions, o per tal que després tinguessin conseqüències punitives o penals contra els seus autors o les seves autores. Per tant, ens consta que, en aquest sentit, el PSOE també té una responsabilitat directa en la generació d'aquest clima d'impunitat i d'agressió i de repressió. No és una pregunta, és una afirmació a propòsit del clima que el senyor Gordillo ha expressat.

I, per últim, i acabo, la darrera qüestió, des del punt de vista preventiu, davant de futures situacions d'aquesta naturalesa, davant de futurs moments en què la raó d'estat topi amb els drets democràtics, civils i polítics del nostre país, què és el que vostès pensen que hem de fer col·lectivament, què és el que han de fer les institucions per tal de continuar protegint o preservant la pluralitat i la independència dels mitjans de comunicació.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat Riera. En nom del Grup Republicà, en Jordi Orobitg.

Jordi Orobitg i Solé

Moltes gràcies, senyor president. En primer lloc, doncs, evidentment, agrair-los la seva compareixença i les explicacions que ens han adreçat. Jo crec que, home, hi ha un exercici previ, abans de la meva intervenció, que és traslladar-los, en aquest cas personalitzat en vostès, com a directors en aquest cas dels mitjans, però, evidentment, ho estenem a tots aquells treballadors públics que formen part, en aquest cas, tant dels mitjans de comunicació públics, de TV3 i de Catalunya Ràdio, doncs, evidentment, tot el nostre respecte, suport i solidaritat. No només per la situació que van viure en aquelles dates, sinó per una situació que s'està dilatant en el temps i que, des del nostre punt de vista, és inadmissible.

És evident que el context en general no és favorable, en aquest cas, als professionals de la comunicació, però certament hi ha circumstàncies que són remarcables, no només per qui és el destinatari d'aquests atacs, i en aquest cas estic parlant del mateix president de TV3, sinó fonamentalment per qui adreça aquests atacs, que són responsables polítics, que la seva obligació hauria de ser, en qualsevol cas, doncs, vetllar per la pau social, perquè tot allò que haguem de discutir ho puguem discutir en els fòrums que són els adients, com el dia d'avui, aquesta comissió parlamentària, en què vostès hauran observat que diferents grups polítics en un espai de diàleg i de debat, doncs, fan *deixació* de les seves obligacions, des del nostre punt de vista és una obligació d'un representant públic intervenir en totes les comissions, i precisament quan es debaten aspectes tan substancials com són els dels drets.

Des d'aquest punt de vista, a nosaltres ens resulta inadmissible un atac com el que va viure el mateix director de TV3 en el debat de les darreres eleccions, com el que va viure, en aquest cas, la periodista Lúcia Heredia a mans del senyor Rivera, i qualsevol atac que rebi qualsevol professional en la seva tasca diària, com pot ser, en aquest cas –i abans hi ha fet incidència el director de Catalunya Ràdio–, la mateixa presentadora Mònica Terribas, el senyor Bermúdez de Castro assenyalant-la explícitament pel fet de fer la seva feina. En aquest cas, el senyor Bermúdez de Castro li retreia que assenyalava on estaven les patrulles de la Guàrdia Civil. Home, jo crec que és l'obligació de qualsevol periodista, mentre la seva llibertat de premsa, o la seva llibertat d'informació, no estigui coartada per un pronunciament judicial que el pugui restringir d'una manera fonamentada, doncs, és la seva obligació informar, precisament, de totes les circumstàncies que esdevenen en aquest cas en l'àmbit territorial d'aquest mitjà públic, que és, en aquest cas, el del nostre país, Catalunya, no?

Més enllà d'aquestes circumstàncies que tenen a veure, doncs, amb unes dinàmiques del nostre país certament bastant lamentables, home, a nosaltres no ens preocupa només el 155, el context de la seva aplicació, perquè evidentment estem parlant de quelcom que no va ser el seu dia, sí que estem parlant d'un futurible més que probable, no? Com s'ha dit abans, l'amenaça constant de l'aplicació de l'article 155, amenaça que es va verbalitzar en les darreres eleccions, en aquest cas el Partit Popular, sense requeriment previ, ja parlava de l'aplicació del 155 i també aplicar-lo directament als mitjans públics catalans.

Però més enllà d'aquests advertiments, ens preocupen altres atacs que també estan vivint els nostres mitjans públics, com pugui ser la intervenció de les finances, o les problemàtiques d'àmbit fiscal, aquestes reclamacions de l'impost sobre el valor afegit, i d'altres iniciatives en aquest àmbit, que veritablement el que volen comprometre és la viabilitat d'aquest projecte comunicatiu, vital no només per informar adequadament els ciutadans del nostre país, sinó també, doncs, home, per poder-ho fer en la llengua que és la pròpia del nostre país, no?

Des del nostre punt de vista, no només el 155, tots aquests atacs, més enllà de la voluntat de vulnerar d'una manera deliberada l'article 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans, el Pacte de Drets Civils i Polítics i el mateix article 20 de la Constitució espanyola, el que volen és destruir la diferència, constitueixen una mostra més de la degradació de la democràcia espanyola i, des d'aquest punt de vista, home, més enllà, hi insisteixo, d'analitzar una situació concreta, en què els hem interpel·lat molt i crec que difícilment podran aportar més informació de la que han aportat, jo crec que certament la no aplicació de l'article 155 en aquell moment es deu a una mica de vergonya, vergonyeta, en aquest cas del Partit dels Socialistes de Catalunya, que era conscient que la realitat del nostre país no avalava aquesta circumstància, però certament nosaltres no tenim les garanties, i més veient la trajectòria, la línia d'actuació del Partit dels Socialistes, que en una conjuntura amb una situació similar a aquella que es va viure en aquell moment, o precisament no tant amb una tensió no tan evident, però sí amb una voluntat política de desballestar les institucions del nostre país, no tenim tan clar que en el seu moment no es prestessin precisament que es produís aquesta intervenció, no?

Des d'aquest punt de vista, i com ja s'ha abordat abans, hi ha dos àmbits específics en què no es va produir, un va ser el de la comunicació, creiem que perquè la mesura era molt dràstica, també en l'àmbit de l'ensenyament, com abans s'ha incidit, i, des d'aquest punt de vista, nosaltres, més enllà de constatar la realitat de la no aplicació de l'article 155 i allò que ens puguin aportar respecte de les preguntes que han formulat els meus companys, home, a nosaltres el que ens interessaria més és saber si vostès ens poden il·lustrar de quina manera ens podem preparar per evitar aquesta intervenció futura, si ha d'existir. És difícil

de fer-ho, no? Però probablement..., no sé en quin àmbit hem de treballar, probablement en l'internacional, no sé quines aliances estratègiques hem de fer, tampoc sé a quins nivells, però home, certament hem de buscar una cobertura, que certament l'ordenament jurídic espanyol no comptem amb ell, és evident que l'ordenament constitucional el que pretén, precisament, és perpetuar certes estructures, que venen del règim franquista, i el que no permeten és, precisament, la diferència, no? I nosaltres el que hem de fer és dotar-nos de les eines per poder afrontar en un futur aquestes circumstàncies que sabem que es tornaran a produir i, per tant, insistir en aquest recolzament, solidaritat, demanar-los què podem fer, què creuen vostès que podem fer en aquest àmbit.

I també, home, compartir, de la mateixa manera que vostès ho han fet evident, que certament tant les audiències, els informes del Consell de l'Audiovisual, el fet que la mateixa plantilla dels mitjans en cap moment hagi plantejat discrepàncies respecte de la línia editorial, o que no denunciïn ingerències respecte a la seva llibertat, cosa que sí que ha passat en altres mitjans de comunicació públics de l'Estat espanyol, no? Per nosaltres són mostres més que evidents de l'objectivitat, de la imparcialitat, de la neutralitat, i, en aquest cas, doncs, home, en referència a aquest suposat biaix ideològic que reflecteix el CEO, que s'ha indicat abans, respecte a l'audiència de TV3, home, jo crec que el que ens hauríem de preguntar és què fa, o si hauríem d'exigir també a Televisió Espanyola que es planteji per què els ciutadans de Catalunya no formen part majoritària de la seva audiència, sinó que en un nombre ingent, en un percentatge en aquest cas cada vegada més abassegador, doncs ho fa respecte als mitjans de comunicació de Catalunya. Jo crec que ens hauríem de plantejar la pregunta a la inversa de com ha estat formulada.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat Orobitg. Ara, en nom del Grup de Junts per Catalunya, el diputat de Dalmases té la paraula.

Francesc de Dalmases i Thió

Moltes gràcies, president, i moltíssimes gràcies als dos directors dels mitjans públics d'aquest país, el senyor Saül Gordillo i el senyor Josep Vicent Sanchis.

«Sense mitjans de comunicació públics no hi ha democràcia», aquesta és la samarreta que lluïen alguns dels professionals de les dues cases –una samarreta vermella, si no m'equivoco– quan es mostraven activament disposats a fer actes de resistència, quan planava l'ombra del 155.

Per tant, en primer lloc, el nostre agraïment evidentment als que compareixeu avui, però també, i sobretot, a tots i cadascun dels professionals de la ràdio i la televisió pública d'aquest país, la feina que van fer abans, durant i després. Abans el senyor Sanchis plantejava: «Exactament no hem sabut mai per què al final es va excloure i què va passar, i el paper del PSC, etcètera.» Nosaltres hem defensat, ho hem fet públicament, que més enllà de tots aquests elements que heu explicat, la força i la determinació que van demostrar els mitjans de la casa va ser molt forta i hauria fet molt difícil la intervenció i l'hauria fet conflictiva, en el millor sentit del terme.

Un agraïment que fem extensiu també a tots els consellers i personal de la *corpo*, als directors, que ens acompanyeu avui, però sobretot transmeteu-ho a tota la gent de les vostres cases, perquè el que van fer va ser magnífic. Però no només, el 155 va dissoldre un govern i un Parlament, per tant, a mi m'agradaria recordar el compromís d'aquell Govern, del president Puigdemont, del vicepresident Junqueras, de tots els consellers amb la ràdio i la televisió públiques d'aquest país. M'agradaria molt recordar el compromís de la presidenta Forcadell en el control parlamentari, en el millor sentit del terme, també, que es feia des d'aquesta casa en els mitjans públics. Per tant, un reconeixement també, malgrat les dificultats que van tenir, per com valoraven, com promocionaven, com protegien, i com la seva acció política va estar sempre enfocada en la protecció, promoció i reconeixement dels mitjans públics del país. Havíem de comptar amb això, abans de començar.

I des del nostre grup, també, no us podem deixar passar per aquí sense donar-vos tot el suport i tota la complicitat per l'anormalitat democràtica que significa que en aquests moments estigueu acusats d'organització criminal. És la perversió absoluta que els que precisament heu fet per garantir la llibertat i l'actuació dels mitjans públics, en aquests moments estigueu criminalitzats. Que, de fet, entronca molt bé amb un guió demofòbic que ha escrit l'Estat espanyol en el qual la defensa dels drets precisament es criminalitza. I d'això n'hem tingut bona prova amb els nostres dirigents polítics que han estat jutjats i que la setmana passada la seva causa va ser vista per sentència. Per tant, tota la solidaritat antirepressiva, també. Nosaltres defensem sovint des de Junts per Catalunya que existeix una causa general, una causa general contra l'independentisme, i en aquest sentit, volem que rebeu aquesta solidaritat també per part nostra.

Ens sembla, per això, que hi ha un reconeixement molt explícit, que podem quantificar, que és el reconeixement a les dues cases a través de les audiències. I les audiències, precisament perquè tenen el número que tenen, no es poden considerar esbiaixades, però és que el que sí que ha canviat és el país. És evident que les audiències haurien estat unes quan l'independentisme estava al 15 per cent, que quan està al 50 per cent, i l'autodeterminisme, és a dir, tots aquells que defensen el dret a l'autodeterminació, se situa

al voltant del 80 per cent. Per tant, el país ha canviat i les audiències han canviat. I això no significa cap biaix. El que seria estrany és que canviés una població, que hi hagués una major sensibilitat en drets individuals i en drets col·lectius, i que això no es visualitzés també en els hàbits de consum pel que fa a mitjans de comunicació.

Per tant, reconeixement als professionals, reconeixement a vosaltres, suport i solidaritat antirepressiva, i, si ho permeteu, també, perquè és una associació on he estat força i me l'estimo molt, felicitar-vos pel premi que us ha atorgat..., ho va publicar l'APPEC, l'Associació de Publicacions Periòdiques, que tots dos rebreu el Premi de Comunicació properament a la Nit de les Revistes i la Premsa en Català. I ho ha fet precisament per aquest compromís vostre en el tema de la defensa i la promoció

Fitxer 13ciace09

i el reconeixement del dret a la llibertat d'expressió, del dret a uns mitjans públics lliures.

Pensava que aquesta prèvia era imprescindible perquè l'excepcionalitat democràtica, efectivament, és això.

Nosaltres teníem apuntada una pregunta sobre, malgrat la no-inclusió dels mitjans de la corporació a l'aplicació del 155, quines pressions havíeu rebut i, llavors, ens hem trobat que ens heu explicat –que no sé si ens ho volíeu confirmar o no, si ens podríeu donar alguna dada més o no– la possibilitat que alguna productora inclogués entre els condicionants que hi participin certs tertulians en certs programes que respectin la Constitució espanyola. Ens podríeu informar una mica més sobre aquest punt? I, de forma més extensiva, en com creieu que va patir l'estructura de les vostres respectives cases l'aplicació del 155 a Catalunya?

Com heu vist vosaltres de diferent aquestes últimes campanyes, però, sobretot, la campanya del 21 de desembre, pel que fa a la llibertat o no llibertat d'actuació en els vostres professionals de les vostres cases?

Incloure un apunt. Abans, hem parlat de blocs i, des de les eleccions espanyoles del 2016, em feia notar el diputat Pep Riera, que en sap més que tots nosaltres junts, efectivament, vosaltres va decidir que els professionals no estaven obligats a fer minutatges i segons específics i, precisament, va ser una decisió del Consell de Govern de la Corpo, en aquest sentit, no? Per tant, havíem avançat, en certa manera, si vosaltres va viure el retrocés, específicament, a les eleccions del 21 de desembre.

També, em sap greu remetrem a una compareixença anterior. Precisament, pel que ens ha demostrat la Junta Electoral Central, saltant-se principis deontològics, considerem nosaltres, creieu que el fet que hi hagués una llei electoral a Catalunya específica això canviaria o

limitaria el paper de la Junta Electoral, en aquest sentit, que es mantingui en el paper que ha fet fins ara?

Nosaltres insistim que hi ha una certa pervivència del 155 perquè hi ha una pervivència claríssima dels partits que defensen el 155. Vostès que han estat directament objectiu dels atacs d'aquestes formacions polítiques, estan d'acord amb una certa defensa legal quan es produeixen algunes afirmacions? Hi ha hagut el cas d'un dirigent de Ciutadans, que s'havia intentat fer alguna estratègia, per tal que, legalment, hagués de respondre a aquestes fal·làcies i a aquestes acusacions. Els sembla que és un camí que s'ha de continuar?

Ens interessava també el tema del seguiment de les agressions a periodistes perquè TV3 n'ha estat, si també n'heu fet seguiment, si existeixen protocols de la casa que no vagin en la mesura d'amagar la pròpia marca, sinó en el sentit de generar les condicions de seguretat perquè puguin continuar la seva feina amb normalitat.

Ens preocupa i s'ha parlat també de la qüestió de l'autocensura. Nosaltres no ho fem com una crítica als professionals, sinó com una mostra més de la condició humana, si heu establert, sabent que aquestes qüestions poden passar, alguns protocols o suport als professionals de les vostres respectives cases.

I, després, us volíem demanar si teniu... nosaltres tenim la percepció, de la mateixa manera que diem que, l'1 d'octubre, l'única violència que es va viure a Catalunya va ser la perpetrada per part dels cossos policials, nosaltres tenim la percepció –haig de dir que clara– que l'única violència que es realitza contra professionals de la comunicació i contra periodistes s'ha produït en manifestacions i demostracions unionistes i no pas en les que defensaven l'opció independentista o el dret a l'autodeterminació; si, en el cas de les vostres cases, vosaltres també ho havíeu percebut així.

Re més.

Moltes gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, diputat Dalmases.

Si volen contestar, potser, pel mateix ordre. Senyor Gordillo.

El director de Catalunya Ràdio

Gràcies, senyor president.

A veure, les preguntes i les reflexions que fan són complicades de respondre totes elles i amb els temps que tenim i també crec que per la tipologia de la comissió, no?, perquè crec

que estem barrejant, i és lògic que així sigui, el que és la comissió del 155 amb com es comporten els mitjans i, per a això, ja existeix la Comissió de Control.

Jo tinc opinió de moltes de les coses que vostès em demanen o plantegen, però, precisament, per preservar la textura íntegra de servei públic i de mitjà pública, no respondre amb el que jo penso personalment d'algunes de les reflexions, en termes polítics, perquè, precisament, el que hem hagut de fer durant tot aquest temps, des de les direccions dels mitjans, o com a mínim, jo parlo per mi, és intentar defensar els mitjans i els seus professionals dels atacs que estàvem rebent, però sense que semblés que entràvem en el fang de la discussió política i de la batalla mediàtica, no?

Per tant, t'havies de defensar sense defensar-te o sense que semblés que ho feies amb la mateixa lògica argumental, dialèctica o amb les mateixes eines que tenien tota la resta. I tota la resta de gent que qüestionava, com ha dit el director de televisió, legítimament i és, fins i tot, obligatori que se'ns critiqui, perquè, per això, som uns mitjans públics, però també hi ha mitjans privats, interessos privats que tenen un interès concret que la ràdio i la televisió pública no siguin fortes, això hi és i, «aprovechando que el Pisuerga pasa por Valladolid», és lògic que tothom intenti utilitzar el context per defensar els seus interessos.

I el 155, quan s'aprova, es convoquen unes eleccions que, immediatament, generen que la Junta Electoral intervingui sobre la cobertura dels mitjans públics de la campanya electoral; després d'aquelles eleccions, en van venir unes altres i no hem parat de tenir eleccions durant tot aquest període i això, com que som un mitjà públic, també ens condiciona, de tal manera que no podem actuar amb la mateixa llibertat que pugui actuar un mitjà privat.

En el cas de la ràdio, es produeix una situació encara més curiosa, que és que se'ns demana, com a ràdio pública, una sèrie de coses o se'ns retreu una sèrie de coses, quan resulta que, per exemple, en l'última campanya electoral, la ràdio privada ha pogut entrevistar a dos dels candidats que han estat més votats a les eleccions europees i la ràdio pública, no. I, a més a més, el fet de no tenir blocs i el fet de no tenir el minutatge com s'havia entès antigament, sí que no eximeix al mitjà d'un pla de cobertura, un equilibri, un intent que surti tothom i que tot sigui molt representatiu i això, sovint, no casa bé amb l'interès estricte de l'audiència i del resultat, i així ha de ser, perquè som un mitjà públic; però, en canvi, els actors privats bé que no tenen aquest condicionant.

Per tant, quan vostè feia alguna referència, li demanaria que, si es posés a la meua pell, intentés entendre com això, en el cas de la ràdio, té un punt encara de demanar l'impossible, pel fet que no se li demana a la ràdio privada, que, a més a més, és líder d'audiència, tot i que els nostres resultats són els millors de la història de la ràdio pública i que, en canvi, determinats mitjans o veus o opinadors o actors ens demanen a nosaltres el que no

demanen a altres mitjans, i és lícit que així sigui. Però, clar, formem part també de la diana política en aquest context.

L'altre tema és que jo crec que, aquí, passen dues coses que van molt més enllà del que hem viscut estrictament a Catalunya en aquests últims anys i mesos, que és quin és el paper d'un mitjà de comunicació públic i d'uns mitjans de comunicació públics en l'Europa del 2019? En el cas dels nostres, d'uns mitjans públics d'un país sense estat, d'una llengua que té els parlants que té i té la dimensió que té i que, en l'entorn global, té la limitació que té per créixer o per ser rellevant, en l'entorn digital, penso, i per tant, que el sentit dels mitjans de comunicació públics de ràdio i de televisió i mitjans digitals en llengua catalana, en el context actual, té un paper de finançament, de rellevància social, de servei públic molt diferent al de quan es van crear els mitjans públics o, fins i tot, quan es van fer les últimes reformes de la Llei de la corporació.

Per tant, una certa revisió de les lleis audiovisuals i de governança dels mitjans públics per reforçar i per actualitzar i per revisar la fortalesa i la necessitat que té aquest país i aquesta societat i aquesta llengua i aquesta cultura de tenir uns mitjans de comunicació forts, jo crec que seria una lliçó que, a més a més, en aquest cas, només depèn de vostès, si fossin tots els grups, que ho abordin i que ho assumeixin.

I, en aquesta feina, que ja seria un bon blindatge per part de les crítiques o de les febles que hem patit, diguéssim que només depèn de vostès i seria bo que, entre tots plegats, el dia a dia, el regateig curt, l'interès electoralista o, fins i tot, la nostra feina i les nostres errades que puguem fer els que estem al capdavant dels mitjans, haurien de quedar al marge perquè aquest fos un debat valent, sincer i pensant a llarg termini.

I l'altre tema és que tot això ha passat en un context on la democràcia i la comunicació estan en profunda transformació.

Jo, en la meva primera intervenció, he fet alguna referència, però, segurament, per evitar que semblés que la meva intervenció era victimista, crec que, part del que jo he dit i part del que hem patit a Catalunya en aquests anys i mesos, segurament, és extrapolable a qualsevol mitjà de comunicació de fora de Catalunya i d'un altre context, fins i tot, del nostre entorn europeu. Vull dir que crec que hi ha una situació d'impacte de les xarxes socials, de comportament i de gestió d'Internet, del paper de la comunicació i dels mitjans, de com la propietat i els interessos dels mitjans a nivell global estan canviant, de concentració de poder, de diversificació i de difuminació del que és un mitjà de comunicació i el que no són mitjans de comunicació, però que sí que intenten incidir sobre la política, el poder i la democràcia, que aquesta és una reflexió que també ens supera. I, en aquest context global i, en el cas espanyol, amb un cert retrocés de les llibertats, que no afecta només Catalunya,

tot i que Catalunya és on, potser, s'hi posa més l'accent, clar, els mitjans de comunicació i els periodistes estem a primera línia de rebre la patacada. I, aquí, s'ha aprofitat el tema del procés i el tema de la situació política intensa per barrejar-ho tot una mica i per utilitzar qualsevol argument per establir un determinat relat.

Jo comparteixo una part del que ha dit el diputat Dalmases, per fer referència al que vostè deia abans, diputat d'En Comú, que la culpa que cada vegada més oients o més espectadors d'una determinada ideologia mirin o escoltin el mitjà públic en concret no només és del mitjà públic, és de com ha evolucionat la política, el país o com la gent s'expressa a l'hora de respondre determinades enquestes. I, segurament, nosaltres hem de fer molta autocrítica i tenim un repte molt important a fer, que és seguir adreçant-nos a tota la població, pensi el que pensi i voti el que voti, però també és cert que hi ha determinats...

El president

Dos minuts.

El director de Catalunya Ràdio

Ostres. Però també és cert que hi ha determinats mitjans, que també són públics, que no fan ni una desena part de l'esforç que nosaltres fem per mantenir la pluralitat, que també es financen amb els impostos dels ciutadans d'aquest país i als quals no se'ls demana ni se'ls exigeix i que també és escandalós per la banda contrària. Llavors, clar, atribuir-nos a nosaltres només això, és complicat, quan, des de determinats partits, forces o interessos, se'ns està posant l'etiqueta. Per tant, això tampoc ens està ajudant, tot i que nosaltres fem l'esforç d'intentar que, en dies de serveis públic, en temes informatius i en determinats àmbits, ens escolti i ens consumeixi i ens miri tothom, pensi el que pensi.

Jo no vaig parlar amb ningú, els dies previs al 155, per tenir cap informació, no vaig tenir contacte, prou feina teníem amb totes aquestes rodes de premsa a atendre els corresponsals estrangers i intentar generar confiança als treballadors perquè no se sentissin indefensos i donar la cara per resoldre mil situacions de tipologia molt diversa com, per exemple, trucar al conseller d'Interior d'aleshores, el conseller Quim Forn, per demanar que hi hagués més vigilància a l'entorn de l'emissora perquè, cada dos per tres, a l'entorn de les xarxes socials, ens arribaven amenaces que vindrien a agredir-nos i aquella sensació de protecció física la vam haver de garantir des de la ràdio fent

Fitxer 13CIACE10.docx

...mil tipus de gestions. En part, quan entra la junta electoral en molts dels mesos que han vingut des d'aleshores no tenim més remei que complir la llei, perquè si no estaríem

precisament posant en crisi més els mitjans públics i fins i tot, a més a més, estaríem fent un mal favor als mateixos mitjans públics.

Què podem fer? Doncs, home, sí, segurament s'haurien de treure lliçons, però d'una manera natural, sense haver-ho orquestrat, tothom va estar a l'alçada i tothom va fer el que havia de fer. I he posat l'èmfasi en el fet que els comitès professionals i d'empresa van donar la talla i van estar en línia amb el que deia l'empresa per explicar que, home, que això denota que el compliment del llibre d'estil i el que tothom fa en el dia a dia no grinyola, i que hi havia una unitat molt indestructible.

Jo no crec que hagi quedat una sensació d'autocensura o de por. Sí que és cert que s'han viscut episodis en concret. Jo crec que el que ha quedat encara és el contrari, és més una sensació que els treballadors de la ràdio i de la televisió, i en el cas de la ràdio especialment, perquè veníem d'uns anys i d'uns mesos en què Catalunya Ràdio no era líder, i fins i tot patia una lenta i dolça davallada d'audiència, i això s'ha revertit. Jo crec que això ha generat un efecte contrari, que és que la gent de la ràdio se sent encara més orgullosa de treballar a la ràdio i se sent més rellevant en aquella feina que fa.

I per evitar futures, o possibles, o hipotètiques intervencions, doncs, jo crec que el Parlament, segurament el Govern amb recursos o amb determinat tipus de polítiques, i més enllà del que representem el director de la tele i jo, és de qui depèn, fer això. El que passa és que per fer això també s'han d'abstreure de si el dia abans el que hem dit per la ràdio o aquest home a fet per la tele els ha agradat més o menys, i hauríem de pensar tots plegats en gran, abstreure'ns del regateig curt i proposar-nos si té sentit que si hi torna a haver una situació com la que vam viure i si finalment això s'incloués, fos legalment impossible i materialment impossible, i per tant això depèn més de vostès que no pas de nosaltres. Nosaltres crec que vam fer el que va tocar, des de donar la cara atenent els mitjans de fora, amb el tema de les agressions físiques, reunint-nos amb els comitès i amb els treballadors per generar confiança i tranquil·litat, i seguir fent la feina normal, amb tots els errors que segurament cometem, però que no és la nostra intenció.

I amb això acabaria. Hi ha hagut alguna referència al tema judicial, que no és ben bé el tema del 155, i que també ha contribuït a generar confusió al respecte, i jo crec que també estaria bé que separéssim les coses, no? Perquè ja prou gros és això que avui hem vingut a parlar com perquè ens endinséssim en altres aspectes que no són estrictament els de la comissió.

Segurament em deixo coses, i perdoneu, però eren intervencions que demanaven moltes coses en poc temps.

Gràcies.

El president

Gràcies. Senyor Sanchis.

El director de Televisió de Catalunya

Gràcies, senyor president. Jo faré lo mateix. Aniré mirant amb un ull el rellotge i amb l'altre intentaré respondre una a una les diferents intervencions dels senyors diputats.

Respecte a les preguntes del senyor Parés, i unint-ho una mica al que ha comentat el senyor Gordillo, jo crec que es treballa amb llibertat. Jo crec, no, vaja; en els mitjans públics es treballa amb llibertat. El que passa és que és veritat que hem viscut moments en què pesaven molts condicionants, que són els que hem anat enumerant, però habitualment es treballa amb llibertat perquè els filtres que hi ha, els circuits que hi ha per generar informació i per poder fer-ho així jo crec que han estat molt millorats en els últims anys, molt millorats, han anat evolucionant, i això crec que és una garantia: des del consell professional fins al llibre d'estil, etcètera.

Per què no es van intervenir? Crec que ja ho ha comentat. Crec que no van intervenir per una sèrie de factors. Me resultaria difícil explicar quin és el que més pesa, però jo crec que la decisió dels treballadors de les dues empreses més la, no complicitat, sinó la simpatia i la reivindicació amb què molts treballadors d'empreses i televisions i ràdios públiques de la resta d'Europa van estar importants. Potser algun dia algú en farà un llibre i em dirà: «Doncs no, va ser pel PSC.» Bé, jo crec que va ser una mica qui ho va sumar tot.

Vostè ha fet una pregunta que em mereix una reflexió molt seriosa, que són les enquestes del CEO quan es parla de la diferència, o les diferents opcions polítiques, diria jo, respecte al públic, a l'audiència de TV3, concretament. En principi he de dir que això es refereix a informatius, i moltes vegades es diu l'audiència de TV3 i parlem d'informatius. Després, li he de dir que moltes vegades és important què fas però també quina percepció té la gent de tu, i és possible que hi hagi una retroalimentació entre opcions polítiques que estan dient contínuament que allò és una màquina de propaganda i una màquina terrible i la reacció d'una part dels seus votants, també és possible. Jo crec que hi ha, deu haver-hi una certa simpatia a l'hora de votar una opció sobre el que diu, perquè no se sap què va davant. Què és davant, si el fet que tu facis una cosa, o la percepció que estan generant altres agents sobre tu?

En aquest sentit, també direm que els votants són mutants. És a dir, ningú vota lo mateix en dues o tres eleccions. Alguna gent, sí, però hi ha molta gent que vota opcions diferents en segons quines eleccions: municipals, etcètera. A mi m'agradaria un estudi més seriós sobre això, perquè jo veig per exemple que hi ha hagut una definició de votants del PSC –això li

ho dic jo des d'una anàlisi periodística— fa dues o tres eleccions, i els que ara han votat PSC en aquestes últimes generals o en les municipals, i per tant potser si fem les preguntes en temps diferents obtindrem respostes diferents.

També és important la llengua, moltes vegades, que això no es té en compte. És a dir, nosaltres fem una televisió en català, una ràdio en català, i la televisió en català, doncs, hi ha una determinada gent que se la mira, amb unes determinades opcions també lingüístiques i últimament nacionals. Com es mira, això? Jo no m'atreviria a fer ara afirmacions rotundes. Jo dic que em resulta complicat resoldre-ho d'una tacada i ràpidament, sinó que mereix reflexions, i les fem.

Respecte a l'actuació del director, que vostè també ha preguntat, senyor Parés, diputat Parés, vaja, jo m'he limitat, des que arribava a assegurar que els mecanismes que han definit el tipus d'informació de programes que es fan en Televisió de Catalunya és mantinguin igual, que es compleixi el llibre d'estil o treballar conjuntament amb el Consell Professional. I aleshores, si hi ha hagut una línia de continuïtat en això, i també per exemple en els equips que fan informatius des de fa molts anys, no veig que hi hagi hagut un canvi en els plantejaments ni un biaix diferent el que hi havia abans, en cap manera. És a dir, jo crec que els equips treballen exactament igual, i ningú, cap professional de TV3 ni del seu Consell Professional han protestat o han dit que els estaven manipulant o que els estaven portant cap a un nou orient. I això és el que he fet, i aleshores si això s'acompleix, doncs jo ja estic content. Tampoc no es pensi vostè que el director... Aquestes cases, Televisió de Catalunya, concretament, es defineixen per una pila d'equilibris i diferents poders a l'hora de concretar la informació i la programació, i s'han preservat, i es continuen. Des del Parlament, fins al CAC, fins al Consell de Govern, fins al Consell Professional, fins al Comitè d'Empresa, fins als professionals, fins a la direcció. Els mateixos equilibris que els últims anys, bastant anys, són els que eren, continuen sent, i per tant a mi em fa l'efecte que en aquest sentit lo que faci o deixi de fer el director és important però no és determinant, i ningú m'ha plantejat una crítica interna respecte a això.

El senyor Carles Riera ha fet una pila de preguntes i, ostres, tu, clar. Ell parlava de fortalises en els mitjans de comunicació públics. Són molt importants. El fet d'aquests equilibris que jo li deia, aquests filtres, el fet que hi hagi un Consell Professional, el fet que hi hagi un comitè d'Empresa, el fet que hi hagi una direcció, el fet que tots estos circuits col·laborin entre ells i estiguin d'acord en com fan les coses és una de les màximes fortalises, perquè quan va passar l'anunci d'intervenció del 155 van respondre tots junts, i com que van respondre tots junts, això va ser una prova de fortalises.

Em preguntava... I a més, que es manté, que jo crec que s'ha de mantenir sempre, que això sí que és el gran valor que no s'ha de tocar. I és possible que algunes d'aquestes afirmacions que es fan moltes vegades respecte als mitjans lo que busquen és debilitar aquesta unió.

També hi ha gent que diu: «Bé, si els periodistes no diuen res i no protesten, és que tots calcen igual, i tots pensen igual, i tots són iguals, i tots formen part de la màquina.» Quin profund desconeixement de com són els professionals i els periodistes en TV3. Quin profund desconeixement de la quantitat de sensibilitats diferents. Això sí, tots tenen uns punts en comú, que es concreten, Consell Professional, llibre d'estil, com es prenen les decisions, i allà tot es diu. És que hem arribat a un sistema d'equilibris que jo diria que és molt important.

Preguntava el senyor Riera si la ingerència de l'Estat... Sí que va haver-n'hi, clar que van trucar, en algunes ocasions; poques, però dient clarament que si no havíem llegit lo que havia aprovat el Tribunal Constitucional, que què estàvem fent, que si érem conscients que allò tenia responsabilitats penals. Molt bé, passa a l'àmbit de les anècdotes menors, i si no en vam fer cas i si no en vaig fer cas en aquell moment, per què n'he de fer ara, que ja no vivim sota aquella pressió?

Mesures de protecció se'n van prendre moltes, amb protocols de protecció amb els Mossos d'Esquadra, amb seguretat de TV3 i de Catalunya Ràdio, i han funcionat dins del que poden funcionar. És molt difícil vetllar per la seguretat d'alguns professionals en manifestacions amb molta gent i amb actituds clarament agressives. Però, en tot cas... I els professionals es queixaven d'això, però en tot cas es va fer, i ho revisem contínuament, també.

Hi ha hagut autocensura? Sí que n'hi ha hagut, jo crec que en alguns moments, però és difícil d'avaluar, i crec que les circumstàncies han canviat bastant, i crec que el clima de confiança certament s'ha tornat a incorporar, però hi ha hagut situacions molt dures.

Què podria fer el Parlament? Home, el Parlament ja està fent coses, no? S'està renovant la Llei de l'audiovisual, Corporació, està en tràmit també la discussió sobre el Consell de Govern, ara hauria d'estar una vegada sobre la taula el contracte programa; però tot això, ho ha comentat el senyor Gordillo, se'ns escapa. L'única cosa que se li pot demanar al Parlament potser és que si pretén evitar, bàsicament en les eleccions al Parlament, que són les que són de la seva competència, que hi hagi l'actuació que hem vist, amb unes juntes electorals que tenen els criteris que tenen, doncs evidentment hauríem d'intentar canviar la llei electoral, però això tampoc ho puc dir jo; suposo que està allí.

I com a preventiu per a futures situacions, bé, jo crec que va funcionar, i això ja és prou preventiu. Tot el que es va fer va ser important, en el sentit de parar una intervenció que finalment no va ser, i s'ha d'intentar mantenir aquell clima. Precisament s'ha d'intentar mantenir que la confiança, la complicitat en el sentit més noble de la paraula dins de les

cases funcioni, que hi hagi una certa unanimitat a l'hora de prendre decisions de com es fa la informació, de quins criteris, etcètera. Tot això és importantíssim. Per a mi, la principal lliçó d'aquells dies va ser la unitat interna dins dels treballadors.

I després, ja se'm fa difícil preveure situacions futures; però en tot cas, segurament, també, com deia el senyor Gordillo, això depèn més aviat del Parlament de Catalunya. Jo, si hi ha una nova intervenció del 155, crec que nosaltres haurem de repetir exactament els mateixos passos que vam fer, les mateixes respostes, perquè van funcionar. Potser haurem d'improvisar-ne alguna, la gent que hi serà, perquè no m'agradaria viure un altre 155 a mi ni ser-hi.

Junts per Catalunya diuen: pressions de productores? No, a veure, no m'he explicat bé. No és que les productores s'han queixat de pressions; és que les productores firmaven un paper en aquell moment, que nosaltres també firmàvem, aquí el firmava tothom, dient que tot allò no podia «anar contra», i aquell compromís jo crec que en algun cas podia haver portat alguna gent a pensar que..., fins i tot a limitar lo que, bé, la interpretació que ha fet algun partit polític en aquesta cambra, de dir: «No pot sortir gent amb un llaç groc per la tele», que evidentment això la junta electoral ha dit que ni pensar-ho. Però fins on era límit, quan un firma un paper i es compromet amb conseqüències penals? No ho sé, no crec que arribessin molt lluny, perquè per això estàvem tots, però la possibilitat hi era.

La Junta Electoral Central en l'última campanya el 21 de desembre diu «han vist algun canvi?» Sí, jo llavors portava jaqueta negra, i ara porto jaqueta verda. Miri si el canvi és important. Però l'he fet jo; la junta electoral ha actuat amb els mateixos criteris, absolutament discutibles, des del punt de vista periodístic, i no hi ha hagut cap canvi. Més encara: jo crec que l'enfrontament entre els criteris de la Junta Electoral Provincial i la Junta Electoral Central aquesta vegada encara s'han fet més visibles. L'altra vegada va haver-hi un toc d'atenció de la Junta Electoral Central a la provincial, la provincial de Barcelona va dir «ja ho he entès», i a partir d'aquell moment actuava amb els mateixos criteris que havia marcat la central, i ara les discrepàncies han continuat durant tota la campanya.

Agressions a periodistes. Bé, jo crec que el clima, malgrat que alguns no hi han contribuït gens, va calmant-se. Però jo crec, senyor De Dalmases, que no, no, que hi hagut, no precisament potser en manifestacions, però sí que hi ha hagut algunes agressions a mitjans, altres mitjans, a mitjans de diferents àmbits ideològics. I, vaja, i jo crec que això sí que és una missió de tots, absolutament tots. No només condemnar, perquè hi ha una opció política que diu: «És que nosaltres ja condemnem.» No, no només condemnar. Posar tota la teva voluntat, tots els teus recursos i tota la teva responsabilitat, si convoques tu un acte, per exemple, per evitar-ho, per desmarcar-se'n, per aïllar aquella agent. I aleshores no només

es diu «no, ja ho hem condemnat». No, no, no. Quan un partit convoca un acte o una manifestació, o quan ho fa una entitat, té l'obligació de responsabilitzar-se'n fins al final, i això és el que hauríem de demanar. I no només condemnar, sinó ser molt més durs en la condemna.

I una última reflexió. Quan algú diu d'un altre que és una màquina d'agitació i propaganda, una màquina d'adoctrinament, un viver de separatistes, una gent que no és ni neutral, que només..., i una màquina també, quan algú diu això, i després quan algú arriba a aquest nivell, que això ja no són crítiques, sinó que això són afirmacions duríssimes i injustes, i quan algú les fa, després no es pot estranyar del que passa. Després ja pot condemnar el que vulgui. Però

Fitxer 11

que jo dic que tu ets un miserable i et mereixes lo pitjor, quan et passa lo pitjor, jo dic «ah, no, però jo ho he condemnat». Home, sigueu una mica més prudent, una mica més persona quan vostè fa aquelles crítiques, i potser així evitarem, doncs, lo que passa després.

El president

Gràcies, senyor Sanchis. Les preguntes em sembla que han estat degudament contestades. De fet, suposo que avui era inevitable, diguem-ne, que passéssim els límits, no només del temps, que també, eh?, sinó una mica dels continguts, diguem-ne, pròpiament dit, d'aquesta comissió, és a dir, del 155, no?, que de fet, doncs, han estat degudament tractats i penso que l'aportació, doncs, serà força interessant i positiva per a l'informe que haurem d'emetre, sinó que també pel que és inevitable, diguem-ne, del paper dels mitjans de comunicació públics en un context, doncs, com el que avui vivim, com el de la preservació, diguem-ne, de la llibertat d'expressió com un valor, diguem-ne, doncs, a preservar, i crec que en aquests moments està amenaçat, per tant, una cosa està també vinculada a l'altra i suposo que avui era inevitable, doncs, de que la compareixença, doncs, passés els límits estrictes del que suposa o que va suposar en el seu moment, doncs, l'aplicació del 155 als mitjans de comunicació públics.

Agrair-vos la vostra compareixença i la vostra aportació, que crec que , doncs, com he dit abans, serà força útil, diguem-ne, per als informes de la comissió.

I sense més, doncs, tanquem la sessió d'avui.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a...

